

Angleži potopili nemško ladjo

NOVI RUSKI USPEHI PRED KIJEVEM IN PRI VITEBSKU

London, Anglija. — Najnovejša poročila angleške admiralitete javlja, da je oddelek angleškega brodogradništva v Arktiku nad Norveško napadel oddelek nemških vojniških ladij in da je v spopadu potopil edino in največjo nemško bojno ladjo Scharnhorst. Druge podrobnosti še niso znane.

Nemška bojna ladja Scharnhorst je bila najmodernejša tipa 26.000 tonska ladja in je imela okrog 1.460 mož posadke. Bila je 741 čevljev dolga. Dogotovljena 7. januarja 1939. Na krovu je imela 4 letala. Ime je nosila po pruskem generalu Scharnhorst, ki je umrl leta 1813.

Moskva, Rusija. — Ruske armade, ki so že pred par dnevi zaustavile nemške protinapade pred Kijevom, so zdaj v ofenzivi na črti 25 milj in so vzeli Nemcem nazaj do 150 vasi in naselbin, omenja poročilo. Maršal Mannstein, ki je žrtvoval na deset tisoče najboljših nemških čet se zdaj umiče nazaj proti Korostenu in Zitomiru. Radomisl so Rusi zasedli zadnjo nedeljo po hudih bojih. Rusi so v ofenzivi vse skozi od Rečice pa doli do Brusilova.

Iz Avstralije poročajo, da so ameriški marini invadirali zapadni konec otoka Nove Britane pred Kijevom, so zdaj v ofenzivi (Dalje na 6. strani)

ROOSEVELTOVA POSLANICA; TEŽAVE NAD DEŽELO

Washington, D. C. — V petek popoldne na predbožični dan, je predsednik Franklin D. Roosevelt imel krasen nagovor na radio na ves narod in na vsi ameriško vojsko, kjerkoli se nahaja. Domačim je povedal, da dežela se pripravlja na velike in obsežne ofenzive, ki bodo zahtevale številne žrtve, katere pa moramo vsi velikodušno in pogumno doprinesiti za svojo deželo ter za demokracijo in svobodo v svetu. Vojakom, ki služijo na raznih bojiščih po vsem svetu pa je sporočil toplo božično pozdravno poslanico, ki je podobna molitvi in jim je z njo sporočil, da je ves narod z njimi v duhu in da jih ob vsakem koraku spremljamo vsak dan. Njegova očetovska beseda je naredila najboljši utis doma in na vse naše na tujem.

Ob lepem božičnem razpoloženju, kolikor je bilo to mogoče v obstoječih vojnih razmerah, pa so istega zadnja dva dni že kalile tudi nove neprijetne vesti. Komaj je vlada pomirila premogarje, da so se vrnili na delo, zdaj že grozi do blizu 350.000 železničarjev s stavko.

BOŽIČNA POSLANICA SVETEGA OČETA SVETU

Vatikansko mesto. — Sveti Oče Pij XII. je zadnji petek na predbožični dan govoril potom vaticanske radio postaje vsemu svetu. V svoji temeljiti božični poslanici sv. Oče slika vzroke, iz katerih se je pojavilo vse gorje te strašne svetovne vojne v svetu.

Mesto, da bi bila družba svoje iznajdbe uporabljala za dobro, jih je uporabljala za slabo, za razdejanja in razbijanja. Zato imamo v tej vojni take silne strahote, kakor jih svet ni imel dosedaj še v nobeni vojni.

Svet vedno išče novih idej, samo idej, ki jih je prinesel svetu Kristus sam in ki so božje ideje, teh svet noče videti. Ko bi svet segel po teh idejah, ki kažejo resnično življenje, pravičnost in ljubezen bi bila družba vse drugačno urejena, kakor je.

Vse ideologije, ki so jih ljudje dali svetu, dosedaj niso še pomagale svetu nič, kakor le, da povzročajo težave za težavami. Bogastvo, po katerem

Na drugi strani pa grozi jeklarska stavka. Pogodba med jeklarskimi delavci in jeklarskimi družbami je potekla v petek o polnoči, ravno na božični večer. Na božični dan je že izostalo nad 50.000 delavcev od dela. Mnoge jeklarne bodo morale v topilnicah ugasniti peči, omenjajo poročila. CIO unija zahteva 17c povišanja na uro. Dosedaj so imeli po 78c. Povišanja ne bo moč ugoditi, ker to bi razbilo takozvano "Little Steel" formulo, ki jo je določila vlada, da z njo zadržuje inflacijo v deželi. Vlada bo najbrže rešila jeklarsko stavko, kakor razliko sama doplačevati, kakor to dovoljuje poljedelcem. Drugeče bo njen vojni gospodarski načrt šel v kose.

ZAKAJ NEMCI GROZJO ANGLEŠKIM IN AMERIŠKIM LETALCEM S SODBO?

New York, N. Y. — Strokovnjak za vojaške zadeve major Eliot pravi, da nemška grožnja zavezniških letalcem, da bodo postavljeni pred vojaško sodišče ni nič drugega, kakor obupno dejanje nazijskih voditeljev, da bi s tem vcepili Nemcem večje sovraštvo do zaveznikov. Drugič pa, da bi nemške vojaške prepričali, češ, glejte, kaj delajo z našimi ujetniki zavezniških letalcev, ki je bil torpediran v južnem morju ne daleč od tu. Parnik je imel 16.000 tonov kapacitete. Vsa ostala posadka je morala utoniti.

Honolulu, Havajsko. — Japonska vlada je znižala starost za vojaške nabornike. Dosedaj so bili klicani v vojaško službo, ko so dopolnili 20 let. Zdaj bodo z 19 letom. Toda Japonci pravijo, da je otrok ob rojstvu star že eno leto. Tam namreč računajo starost od spočetja naprej. Tako torej kličejo Japonci v vojaško službo moške z 18 letom naprej.

FLU OMEJUJE PROIZVODNJO PREMAGA

Washington, D. C. — Tajnik Ickes poroča, da je tekom zadnjega tedna v novembru pa do 1. decembra padla proizvodnja premoga v Ameriki za 12.175.000 tonov, radi številnih slučajev akutne influenze. Na tisoče rudarjev je obbolelo za več dni, kar se je pri delu zelo poznalo.

VELIK OGENJ V HAMMONDU

Hammond, Ind. — Delavnica in skladišče od Riverdale Products Co., je pogorelo na božični dan. Tvrdba je izdelovala glicerini in razna umetna gnojila. Materialna škoda se ceni nad \$300.000,00.

AMERIKANCI BODO TVORILI GLAVNI DEL INVAZIJSKE SILE

Washington, D. C. — Senator Johnson iz Colorado, ki je član senatskega odbeka za vojaške zadeve je izjavil, da invazijske sile, ki bodo otvorile drugo fronto v zapadni fronti bodo obstojale iz 73% Amerikancev in 27% Angležev. Invazijo bo vodil ameriški general Eisenhower.

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — Predsednik F. D. Roosevelt je v svoji božični poslanici izjavil, da se nahaja dosedaj že nad 3.800.000 ameriških vojakov v raznih krajih sveta preko morjev. Do 1. julija drugo leto pa jih bo okrog 5.000.000.

Natal, Brazilija. — Ne daleč od tega pristanišča je dospel na obrežje neki norveški mornar, ki se je pred več dni rešil z norveškega parnika, ki je bil torpediran v južnem morju ne daleč od tu. Parnik je imel 16.000 tonov kapacitete. Vsa ostala posadka je morala utoniti.

Honolulu, Havajsko. — Japonska vlada je znižala starost za vojaške nabornike. Dosedaj so bili klicani v vojaško službo, ko so dopolnili 20 let. Zdaj bodo z 19 letom. Toda Japonci pravijo, da je otrok ob rojstvu star že eno leto. Tam namreč računajo starost od spočetja naprej. Tako torej kličejo Japonci v vojaško službo moške z 18 letom naprej.

Chungking, Kitajsko. — Iz zanesljivih virov se poroča, da so Japonci pripravljeni preseliti urade svoje vlade iz Tokio, če bodo zavezniški začeli istega napadati iz zraka. Poročilo omenja; da vlada bo prenestila svoj sedež na kitajsko celino, najbrže v Šanghaj.

New York, N. Y. — The New York World-Telegram poroča, da bo vlada kmalu po 1. januarju zamrznila prodajanje kokiš. Prodaja bo dovoljena le za vojaške in vladne potrebe. Koliko časa bo prepoved prodaje v veljavi, poročilo ne omenja.

London, Anglija. — Od nekaj nad 1 milijon poljskih otrok, ki so bežali pred nemško invazijo in so pozneje prišli v Rusijo kot begunci, jih je pomrlo do blizu 400.000, poroča škof Gawlina, ki načeljuje poljskim vojaškim kuratom. Nekateri teh se zdaj nahajajo pri svojih starših v Rusiji, drugi pa v otroških kempah v Iranu, Afriki, Egiptu in drugih krajih, omenja poročilo.

VLADA JE POTROŠILA NAD TRI BILJONE ZA VZDRŽANJE CEN

Washington, D. C. — Vladi na ustanova The Commodity Credit Corporation, je potrošila v tem letu nad \$3.500.000.000, da je vzdržala določene cene poljedelskim produktom, predvsem cene žitu, mlekarstvom izdelkom, perutnini in klavni živini. To se vrši na že znanem načelu. Farmarji prodajajo klavno živino, perutnino klavnici, žito zavodom, ki kupujejo žito za mlinске zavode, potem mleko mlekarstvom itd. Farmarji dobijo višjo ceno. Ustanove, ki potem prodajajo vse to blago za prehrano pa morajo istega prodajati po cenah, katerih višina je določena od vlade. Razlika med njihovo kupno ceno in potem zraven še obratni stroški ter potem med prodajno ceno je taka, da bi take ustanove imele zgubo pri prodaji. Te razlike, ki morajo biti vladi točno dokazane v posebno izdelanih poročilih potem klavnicam in takim zavodom izplača vlada potom zgoraj omenjene ustanove CCC. Tako se bori vlada proti inflaciji. Mislimo si, kaj bi se zgodilo v naši trgovini, če bi vlada odpovedala te podpore? Cene bi švigale navzgor, kakor še nikoli.

LEBANONCI DOBJO LASTNO VLADO

Alžir, Afrika. — Francoski narodni odbor za osvobodjenje objavlja, da na podlagi dogovora s zastopniki Lebanoncev, bo istim dana z dnem 1. januarja 1944 lastna vlada, ki bo prevzela vse poslovanje nad deželo. Ta sporazum pa za enkrat še ne ukinje mandata, ki ga je dala Francozom nad Lebanonom Liga narodov.

195 SMRTNIH SLUČAJEV ZA PRAZNIKE

New York, N. Y. — Do božičnega dne so našli 195 smrtnih slučajev, ki so se dogodili širom Združenih držav pri prevoznem prometu. Med temi je večina avtomobilskih nezgod, ki so se dogodile pri potovanjih iz enega kraja v druge kraje, itd. Tako smrt nepristano posluje.

NAZIJSKE PRIPRAVE NA DALMATINSKI OBALI

Na 230 milj dolgi črti ob obrežju so izselili prebivalstvo, po nekod 35 milj na široko. — Kraljeva vlada bo šla svojo pot brez ozira na zavezniško pomoč.

Kralj Peter se poteguje za Mihajloviča

Kairo, Egipt. — Ubežna vlada kralja Petra je na obdolžitve jugoslovanskih partizanov, da ni postavna vlada, odvrnila, da so te obtožbe veče delo "goljufov" in je iznova potrdila, da so čete, ki jih vodi general Draža Mihajlovič, trdno odločene, da se bodo borile na strani zaveznikov do konca vojne.

Vladni zastopnik je izjavil časnikarju poročevalne družbe The United Press, da bo vlada kralja Petra kratkoma prezrila partizanske izjave, ko je bila po Prostem jugoslovanskem radiu razglašena zahteva, naj bo kralj Peter izven Jugoslavije, dokler ljudstvo ne pokaže, katerega mnenja je glede monarhije, in da vlada v Kairu nima nobenih pravic postavne vladajoče skupine.

Vlada se bo bojevala

"Vlada bo trdno stala na tem stališču", je rekel zastopnik, "in nihče, najmanj pa Tito in njegovi partizani, nas ne morejo odvrniti, da ne bi storili, kar je naša dolžnost tako v obeh našega ljudstva, kakor tudi naših zaveznikov."

Nasprotno pa zatrjujejo partizani, da je Mihajlovič sodeloval z Nemci in ni šel z vsemi svojimi silami v boj proti napadalcu.

"Mi smo začeli vojno na strani zaveznikov in jo nameravamo dovršiti z vsemi mogočimi sredstvi", je nadaljeval zastopnik. "Zavezniški lahko pomagajo, komur hočejo. Če dobi pomoč ali ne, naš narod se bo še nadalje bojeval."

V odgovor tistim, ki so obdoli Mihajloviča, da se zadosti ne trudi, je rekel zastopnik, da je treba povdariti za tiste, ki so že pozabili, da pred dvema letoma in pol, ko so četniki začeli z odporom proti vpadnikom, četniki niso videli nikakih zavezniških letal, tankov ali vojakov na svojem ozemlju.

Poročajo, da so partizani izgubili 10.000

Zadnje dni minulega tedna je zadrževal berlinski radio, da so po zagrebški brzjavici Titovi partizani samo v vzhodni Bosni izgubili 10.000 življenj v zadnji nazijski ofenzivi.

Berlinski radio tudi poroča, da so nazijske čete pri tem imele samo 106 mrtvih, 335 ranjenih in 17 pogrešanih. Titovo uradno poročilo omenja, da je imelo močno nazijsko četno zbiralšče blizu dalmatinskega pristanišča Metković namen, dobiti v svoje roke kontrolo nad Metković—Mostar—Sarajevo železniško progo, ki veže Beograd z jugozapadno Jugoslavijo in bi bila važna proga

za dostavljanje sil in potrebščin v slučaju zavezniških podvzetij.

Poljsko-ruske razmere

London. — Zavezniški krogi proučujejo možnost, da bi se ustanovila komisija strokovnjakov, ki bi pomagala razrešiti rusko-poljski spor. Londonski Times prinaša uvodnik, v katerem naglašata ta list, da so nepristranski strokovnjaki na razpolago, in da bi moral podpis rusko-čehoslovaške pogodbe Poljake spomniti na to, da je zdaj prišel pravi trenutek za to.

Informacij glede vprašanja, ali so bili primerni strokovnjaki na razpolago Rusom in Poljakom, še ni, toda edini strokovnjaki, o katerih vemo, da se nahajajo v Angliji, so oni, ki so pomagali začrtati znano linijo Curzona po prvi svetovni vojni.

Lord Curzon, angleški zunanji minister, je potegnil črto, ki se v splošnem krije s črto Molotov-Ribbentrop. Poljaki pa so demarkacijo odklonili, ter so napadli Ruse, ki so ravno takrat imeli polne roke s svojimi notranjimi zadevami in meščansko vojno.

Vseslovanski komite v Londonu

London. — V Londonu posluje zdaj vseslovanski komite, v katerem pa Poljaki niso zastopani. Poljakom je bil sporočen poziv, da se pridružijo.

Novi komite, katerega načelnik je Prokop Maxa, predsednik češko-slovaškega državnega sveta, je imel ta teden svojo prvo sejo, ter je poslal pozdrav vseslovanskemu kongresu v Moskvi. Poslal je tudi poslanice predsedniku Benešu in zunanjemu ministru Molotovu, o priliki Sovieto-čehoslovaške pogodbe, ter tudi čestital Jugoslovanski Osvobodilni vojski.

V komiteju imajo svoje predstavništvo naslednji narodi: Čehi, Ukrajinci, Hrvti, Srbi, Slovenci, Slovaki in Bolgari.

SAMO PAR STO BARAGOV PRATIK ZA PRIBODNE

Baragov Pratik za prihodnje leto je še na roki. Kdor jo še nima, naj adaj hiti, da ne bo prepozno z naročili!

"BARAGOVA PRATIKA"

za prestopno leto 1944

Letos je povečana za celih 32 strani. Krasno ilustrirana z mnogimi različnimi slikami. Povestni del je nadvse zanimiv, kakor tudi vsa druga vsebina. Pratika stane letos s poštnino

40 CENTOV, kar je poslali v čeku. Money order ali v gotovini na naslov: BARAGOVA PRATIKA 1849 West Cermak Road, CHICAGO (8), ILL.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Izhaja vsak torek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejeli. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne osira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kdaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

MALO PREGLEDA

"Life" prinaša sliko "Partisan schoolchildren". Iz Dalmacije je. Fantje večinoma bele kape in rdeče zvezde, vsi pa — pest! Anglež (poroč. L. Burn) pravi: "I got somewhat of a start when a bespectacled young priest . . . saluted his older religious brother by raising his clenched right hand to the side of his close-cropped head." Rdeče zvezde, pest in še pri duhovnikih! Komunistična roba. Morda porečeš: pač pri Hrvatih! Ali je to vse? Jaz bi vprašal: "Ali so spravili do zvezd in pesti res le komunisti, ali pa mora to prihajati še od nekod?"

Enako prinaša "Life" razpravo znane Dorothy Thompson o "Germany Enigma of the Peace". Temeljito, marsikaj sem sam videl. Je za najvišje politične kroge, ki do zdaj stojijo res le pred — zagonetko brez načrta. Še bo pregledav. Pravi: združena Evropa! Fine and dandy. Najvišje glave tuhtajo celo o "združenem svetu". Ampak kako pri Evropi in svetu? Well, po demokraciji pač. Fine and dandy zopet. Ali je to vse? Pri najboljši demokraciji, kakršno obsega naša ustava, smo imeli Amerikanci strahovito civilno vojsko! V družini je avtoriteta oče, ampak treba je za otroke še — palice, da se ne zlasajo, in palica mora biti v pravični roki, potem gre, dasi je lahko deset otrok. Kdo naj pazi, da pri združenju ne bo že jutri prepira? Anglija? Amerika? Rusije se omeniti ne smem. Kaj pa bi bilo z avtoriteto do 400 milijonov Slovanov, ako bi bili pravični pri palici?

Vidim zgrbančana čela pri Amerikancih, ki so zdaj v Italiji. Italijani se obnašajo, kakor bi ne bilo tam Amerikancev. Morda so se najedli kruha, in kadar je človek sit, postane pogostoma siten. To je šele začetek in v malem, kaj bo jutri in v velikem, ko bo šlo za združeno Evropo ali celo za združeni svet? Tisti grof Sforza je kar očitno štoknil aliance pod nos. Dajte Lahom, Nemcem, Francozom . . . vsem, kar jim pripada, v notranjosti naj se sami poglihaajo med seboj, ampak pri krkucanju čez lastne meje, je treba za vse — palice, ki tudi v politiki "novo mašo poje". Šele začetek je, pa je že v začetku tako.

Če je kje kaka vlada, pa nastane druga vlada, je prva vlada na drugo huda. To je že tako. Za osvobodene kraje v Jugoslaviji so upostavili neko vlado. Bo le začasno, ampak nekaj se lahko iz tega izčima, in če ostane, je lahko beograjskih "cincarjev" konec. Svet je okrogel, sreča pa opoteča. Nič gvišnega se nič ne ve. Tito je postal — maršal. Ali le za en dan? Ne vem, če je bil kdaj kak Hrvat kak maršal. Dejstvo je, da je bivši šoštarček Stalin postal — maršal, in je danes prva osebnost ali ličnost na svetu, da zasenci še Roosevelta in Churchilla. Sreča je opoteča. Ako bi Tito ostal, bi vse skakanje nič ne pomagalo, in morda bi nihče več ne rekel, "da je na našu žalost in sramoto", ker je Tito Hrvat.

Dorothy Thompson analizira naravnost strokovnjaško, kako je prišlo do tega, da so vsi Nemci znoreli — they got all crazy — Hitler je le prikazen in naravna prikazen. S kakimi znorelimi ljudmi je križ in križi bodo z Nemci. Zadnjič sem bil med nemškimi ujetniki. Le namigniti smeš, ampak videl sem, da gledajo na nas Amerikance prav pomilovalno, češ, you poor saps, saj bomo mi zmagali! Prekerna zadeva, if you please. Vsi znoreli? Well, upajmo, da ne vsi. Ko so "klali" v Karagujevacu, se je uprl nemški narednik, dasi je vedel, kja ga čaka, in pufnil so ga. Po glasovanju se mi je pripetilo, da me je napadel na železnici kočevski agent s celo družalo "hajlovcev". Pa pristopi žandar iz Tirolskega, in zarjove nad drhaljo, da mora biti enkrat mir. Drugi Tirolci so tudi noreli, saj mi je eden izmed takih prepovedal maševati, ampak vsi niso noreli. Večina norijo, križ bo, ampak dajte jim njih Nemčijo in priliko, da se iznorijo sami med seboj, le na mejo jim postavite orjaka s palico, da jih bo strah, pa pojde. Ali razumete,

kdo naj stoji na meji? Anglež nima meje, še manj Amerikane, kdo naj pride na mejo??

V Moskvi so rekli: Avstrija — tudi! Poskočil je Oton, ker vidi svoj tron in že v nekaj tednih. Prireja shode in bankete. Vidim: v Milwaukee je bilo na banketu le nekaj glav, in še te le — Abrahamovi sinovi. Nix antisemitism, ker se bo brez tega šmenta moralo izpremeniti temeljito vse judovsko vprašanje. V Rusiji se je, in tam so judovskemu žaklju vzeli dno, pa gre brez pogromov. Pri nas je še tako, da je vsak "komunist", ki cikne na "po rusko", pa bo moralo biti "po rusko", ako hočeš, da bodo jutri hlače še tvoje. Judje okoli Otona, Avstrije! Hm? Morda upajo, da bo tam žakelj obdržal dno?

Ne vem, če bo res Avstrija. Omenil sem, da bi bili Slovenci prizadeti, ako bi šlo "po habsburško". Danes je še več: Kristan, predsednik Sansa, je obravnaval z "avstrijskimi demokratičnimi skupinami" o slovenski Koroški. To je še mene piknilo. Kristan je drugače razsoden mož, bo že vedel. Jaz bi rekel le to: Ako je predpogoj obravnav, da pride slovenski del v politično območje Slovenije in ta v kako Jugoslavijo, le se pomarnjavajte. Če pa bi bile obravnave pod pogojem, da ostanejo koroški Slovenci politično pod Avstrijo, pa naredite kar križ, ni treba obravnav, je vse že naprej hin.

IZ PISEM NAŠIH VOJAKOV

Priobčuje Mrs. Jennie Keber

Waukegan, Ill.

Pfc. Stanley Gregorin piše v pismu, ki ga je odposlal domačim dne 17. nov., med drugim takole:

Nahajam se nekje v Sardiniji, kjer sem doživel že marsikaj zanimivega. Tudi tukaj postane mrzlo, pa ne zadosti mrzlo, da bi kdaj snežilo. Kraj je bil že nešteto krat bombardiran. Vse je v razvalinah. Ljudje na splošno so zelo ubogi in večinoma ne vidijo posebnosti radi, da so Amerikanci tukaj. Ne izgleda, da bi bili vajeni na posebno čistost in snažnost tudi poprej, preden jih je vojna zadela. Zdi se, da jim je več za kajenje, kot za jed. Prošijo nas za cigarete, gumij in sladkorčke. Ti ljudje silno radi pijejo vino, ki ga tod okrog prav gotovo ne primanjkuje. Kamor koli človek stopi, jih lahko vidi, kako tatrejo orehe in jih zalivajo po grlu z vinom.

Prišel sem v stik z večjim številom jugoslovanskih mož in fantov, starih vse od 17 do 45 let. Parkrat sem jih posnel na slikice. Povedali so mi marsikatero zanimivo zgodbo, kako so bile njihove hiše požgane do tal, in kako je nje kar čez noč pograbila fašistovska policija in jih po sili vtaknila v vojsko. Pripeljali so jih sem, pa jim niso dali ne pušk, ne kake druge opreme. Nekateri, ki so bili bolj srečni, so ušli in so se pridružili četnikom. Ti, ki so tukaj, so delavci, in pravijo, da Italijani z njimi prav slabo postopajo. Samo enkrat na dan dobijo nekaj jesti, čevlje imajo pa take, da ni na njih skraj nobenih podplatov več. Bili so zelo presenečeni, ko so me slišali govoriti njihov lastni jezik. Hoteli so vedeti, od kod sta doma moj oče in mati. Največ teh mož in fantov je prišlo iz okolice Gorice, Pulja (Pola) in Reke (Fiume). Povedali so mi veliko o grozotah vojne in kako so polentariji postopali z njihovimi otroci, družinami in dekleti. Kako radi bi prišli v ameriško armado in šli z njo tja v boj, dokler ne pride prostost, ali pa bi se pridružili četnikom, ko bi bilo mogoče. Popisal bi Vam lahko veliko, kaj so mi vse povedali, pa bo moralo počakati, da pridem domov. Vsi so mi nekaj napisali v nekako spominsko knjižico in so se podpisali "Priatelji Slovencev".

Prejel sem že Vašo božično kartico in vse drugo, kar ste mi poslali. Ni se Vam treba

bati, da bo kdo kaj vzel iz zavoja. Kadar se kaj po pošti izgubi, da vojak nikoli ne prejme, kar mu je bilo namenjeno, se to zgodi samo zaradi tega, ker njegovi domači niso razločno napisali njegovega naslova ali pa so izpustili kak važen del naslova. Če je naslov popoln, bo vojak poslan na gotovo prejel v roke; izjema bi bila edino v slučaju, ko bi kaka podmornica potopila dotično ladjo. Ljudje, ki so zaposleni po vojaških poštah, uradih, vedno store kar je mogoče, da najdejo vojaka, ki je zavoj nanj naslovljen.

Prejel sem pismo, ki mi ga je poslala Mrs. Keber in mi je bilo prav ljubo, ker je bilo napisano v slovenščini. Tudi Vaše pismo, mama, sem prejel, in sem vse popolnoma razumel. Za slučaj, da bi za nekaj časa ne prejeli mojih pisem, Vam sedaj voščim vesele božične praznike.

Pfc. Stan Gregorin
981 M.P. Aviation
A.P.O. 650, c/o P.M.
New York City, N. Y.

Pvt. R. J. Grčar, katerega starši stanujejo na 1022 McAlister Ave., North Chicago, je pa svoji teti poslal zanimivo pismo, ki ga deloma tukaj objavljam.

Draga Teta: Vašega pisma sem bil zelo vesel. Mama mi pišejo prav pogosto in me vedno sprašujejo, če razumem slovensko pisanje. Boy, če ne bi razumel, bi jim gotovo prav hitro povedal. Rad berem slovenska pisma, da tako vsaj ne pozabim tega jezika. Seveda, ljudje tukaj okoli govorijo italijansko. Toliko sem se privadil, da nekoliko razumem, govoriti pa še ne morem.

To pa moram reči, da so ljudje tukaj veliko prestali. Kamor človek pogleda, povsod so od bomb razdejana poslopja. Ljudje so zelo veseli, da so Amerikanci tukaj. Vojne so sili do grla, in človek jim tega ne more zameriti. Zdi se, da je življenje veliko bolj kruto za ženske in otroke, kakor pa za vojake, ker ravno ženske in otroci morajo največ pretrpeti. Hvalelen sem Bogu, da je vojskovanje tukaj in ne v Zedinjenih državah. Ameriškim vojakom ni treba biti v skrbeh zaradi njihovih mater, očetov, sester in bratov, kakor so italijanski in nemški vojak. Upam iz dna srca, da bo vse to kmalu v kraju in da potem ne bo spet vojne nikoli nikoli več.

Da ata še vedno dela, se mi zdi res imenitno; oni prav

gotovo izvršujejo več kot svoj del v tej vojni. Zato bom, ko pridem domov, pripel na vsakega izmed vas po eno svojih medalj, to se pravi, če jih bom imel, drugače pa boste morali biti zadovoljni s poljubom. Lahko noč. — Vaš poredni soldat "Doffey".

VAŽNO PISMO NOVEGA ZASTOPNIKA

Pueblo, Colo.

Čenjeni rojaki in rojakinje slovenske in hrvatske naselbine v Pueblo: — Kakor vam je znano, sem sprejel zastopništvo za Amerikanske Slovence in Novi Svet. In ker je to moj prvi dopis kot zastopnika teh dveh listov, zatoraj si štejem v dolžnost, da vam povem, kaj pomeni zastopnik in v katerih zadevah vam lahko pomaga in vam da dober nasvet.

Vzemimo najprej novice, katere se zgodijo v naselbini ali v vaši družini. Ako se zgodi novica v vaši bližini, pokličite me na telefon 6935 in bom prišel in novico popisal. Recimo pa, da se zgodi novica v vaši družini. Ako hočete, da pride vaša novica v javnost, pokličite me na telefon 6935, ali pa osebno pridite k meni. Vse drugo bom pa že jaz oskrbel, da bo vaša novica priobčena v našem časopisu. Povem vam pa, da ne bom vzel vaših družinskih novic od vaših sedencev ali sorodnikov, ampak edino od vas osebno, to pa zato, da ne bo potem zamera, da ni bilo kaj prav priobčeno. Novice iz naselbine in družinske novice lahko javite meni, če ste naročnik na Amerikanskega Slovence ali ne; vaša novica bo priobčena vseeno, ker s tem upam da se bo naš list še bolj razširil v naši naselbini, če bomo skupno delovali in drug drugemu pomagali.

Kot večletni tajnik Društva Slovan št. 3 se spominjam, da se je večkrat kateri oče ali katera mati pritožila meni, da jih je smrt obiskala v njihovi družini in da bi radi dali zahvalo v časopis, pa sami niso mogli spisati od prevelike žalosti, ali pa se je njihova roka že odpovedala pisanju vsled njihove lepe starosti. Zatoraj če vas zadene nesreča, da pride smrt v vašo družino, in če bi se radi javno zahvalili v našem časopisu vsem, ki so vam storili kako uslugo, pokličite me na telefon 6935 in bom prišel k vam in vam pomagal spisati zahvalo. Bog ne daj, da bi prišla nesreča v naše družine, ali žalibog nesreča pride takrat, kadar jo najmanj pričakujemo.

Obenem vam tudi naznanim, da pri meni lahko naročite masne knjižice ali pa povestne knjige. Zatoraj se pri meni zgledite v vsaki zadevi in bom skušal po moji najbolji moči vam ustreči.

Voščim vam in vašim družinam prav vesele božične praznike in srečno in veselo in upam polno Novo leto. V duhu pa pošiljam voščila čez hribe in doline in čez široko morje vsem našim vojakom in jim kličem iz celega svojega srca vesele Božične praznike in srečno in veselo in upam polno in zmagovalno Novo Leto vam vošči slovenska in hrvatska naselbina v Pueblo.

Jos. Spiller, zastopnik.

TUDI MED LJUBLJANČANI SO SPREMEMBE

Chicago, Ill.

Komaj smo dobro zadnjič povedali novico, kdo vse bo igral v igri "Kisle gobe", je že prišla sprememba. Smo pač v vojnem času in spremembe so mogoče vsak dan, vsako uro in minuto. Naš mladi Mr. Tomaž Cukale, dobroznani slovenski pevec, je bil poklican k soldatom. Zdi se, da pridno vadi hoditi po vojaško in že nosi vojaško suknjo. Ampak s tem smo zgrebili v igri "Kisle gobe" dobrega profesorja. Treba je bilo najti drugega. In profesorji pa veste ne rastejo na hru-

škah. To morajo biti kunštni ljudje, kratko, biti morajo res profesorji podobni. In kakor je bilo že zadnjič poročano, je to naša agilna režiserka Mrs. Helen Kušar rešila s tem, da je dobila drugo osebo za to vlogo, še boljše, ki je kakor nalašč za to vlogo. Naš znani agilni slovenski cvetličar Mr. John Gottlieb je sprejel to vlogo in tako je oderski zbor za to igro zopet pripravljen.

Še enkrat naj povemo na vse štiri vetrove, da bo v nedeljo 16. januarja 1944 velik dan v Chicagi. Ta dan bomo videli naše najboljšje slovenske igralce na svetofestanskem odru, v igri "Kisle gobe". Igralci kot so Mr. Nick Mencinger, Mr. John Gradishar, Mr. John Gottlieb, Mrs. Mary Golenko, Miss Katie Triller, Miss Marie Korenchan in še mnogi drugi, nam bodo predstavili nekaj, da bomo vsestransko uživali pri vzporedni igri in še dolgo po tem.

Nič ne de, če bo tisto nedeljo padal sneg, tudi če bi same vile deževale, vseeno vsi pridite. Jolietčani, Waukegančani, Milwaukeečani, Southchicažani, pridite med nas takrat, da se z ljubljancami vred poveselite. V teh kisljih časih potrebujemo vsi tako nujno malo sonca veselja za naše obraze in naša srca. Kdo naj bi vedno doma sedel pa dolg čas prodajal, posebno v nedeljo 16. januarja, ko bo ves svet s zanimanjem gledal proti Chicagi, ko se bo tu igrala vesele narodna igra "Kisle gobe". Zato na noge takrat, nabiksajmo si škornje in čevlje, da se bomo lažje vrtili ob sviranju polk in valčkov.

Na svidenje na igri "Kisljih gob" in na domači ljudski zabavi "Kluba Ljubljane" v nedeljo 16. januarja!

Ljubljancan.

VEČERJA IN VESELICA Waukegan, Ill.

V nedeljo 2. jan. zvečer bo Harmonika Klub priredil domačo večerjo v šolskih prostorih v veliki dvorani. Servirali bodo kranjske klobase s kislim zeljem. Vstopnice so po \$1 in so že v prodaji; kar sežite pridno po njih in se v velikem številu udeležite tega družabnega večera, da se tudi malo poveselimo med seboj, ker smo v teh težkih časih tudi malo tega potrebni. Vsi farani in faranke ste povabljeni. Čisti preostanek bo šel za naš dolg pri cerkvi.

J. K.

KRISTJAN IN TURKI

Turški roparji so napadli kristjana, ko je gnil vola s trga domov. Odvedli so ga v gozd in ga čvrsto privezali ob drevo. Vola so odgnali še dalje v gozd, ga tam zaklali in spekli. Vrnili so se nazaj h kristjanu, posedli v polkrogu okoli njega in se pričeli mastiti z ugrabljenim mesom. Ko so se najedli, so si našli pipe in ga pričeli spraševati:

"Pri tvoji duši, kristjan! Povej nam: če bi te skupaj z volom zaklali, ali bi ti bilo hudo?"

Kristjan je kratko odgovoril:

"To je vaša stvar!"

Turki pa mu še niso dali miru:

"In če bi te ne privezali ob drevo, ali bi zbežal?"

Kristjan se je nasmehnil:

"To je pa moja stvar!"

FRANCOZI MORAJO SPREJEMATI NEMŠKI DENAR

Ker so v Bordeauxu nekateri francoski trgovci odklonili, da bi sprejemali denar nemške kreditne blagajne, je poveljnik mesta razglasil, da v Franciji ni dovoljeno odklanjati nemškega denarja. Sprejemanje nemškega denarja je obvezno. Vsaka oseba, ki bi odklonila nemški denar, bo odvedena pred vojno sodišče, kjer bo obsojena zaradi sabotaže.

OGLASI V AM. SLOVENCU IMAJO VEDNO USPEH

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Štirikrat torpediran

Cleveland, O. — Po šestih mesecih brodenja po raznih morjih med Ameriko, Evropo in Afriko je prišel za 30 dni na dopust Ignatius Zupančič, sin poznane družine Mr. in Mrs. Ignatius Zupančič, ki vodita gostilno na 5379 St. Clair Ave. Služi pri trgovski mornarici in je bil že štirikrat torpediran, toda vselej je odnesel zdravo kožo. Na 28. decembra se bo mladi mornar poročil v cerkvi sv. Vida z Danico Kokelj, hčerko družine Kokelj iz 5354 St. Clair Ave.

Smrt v naselbini

La Salle, Ill. — Dne 21. decembra je umrl rojak Mr. Felix Kupšek, 77, dober in star naročnik Am. Slovenca. Bil je premočan, doma pa je bil iz Radeč pri Zidanem mostu na Dolenjskem. Naj v miru počiva. — Zastopnik.

Rojenice

Milwaukee, Wis. — Rojenice so se zglasile zadnje dni pri družini Joseph F. Kováč, 2462 So. 79th St., kjer so pustile sinčka, ter pri družini Joseph E. Zupet, 3402 W. St. Paul Ave., kjer so pustile hčerko.

Na dopustu

Chicago, Ill. — Za božič sta med drugimi prišla domov na kratek dopust Eddie Prah, iz Boca Raton Field, Florida, in Tommy Kremesec, iz Fort Lewis, Washington.

Kemični inženir

Cleveland, O. — Dne 20. dec. je na Case School of Applied Science graduiral Frank Modic Jr., sin Mr. in Mrs. Frank Modic iz 1064 E. 68 St. Dobil je diplomu v kemičnem inženirstvu.

Nadaljuje študije

Chicago, Ill. — Farani pri Sv. Stefanu, posebno mlajša generacija, se sprašujejo, kam je izginil Joseph Turšič, ki je bil več let eden izmed kolektorjev v cerkvi. Ni še dolgo, kar je graduiral na tukajšnji Loyola univerzi in je dobil diplomu iz kemije. Zdi se, da poučuje kemijo na univerzi v Tucsonu, Arizona.

Obisk

Chicago, Ill. — V sredo 22. dec. sta obiskala naše uredništvo Mr. in Mrs. Ludvik Stajko iz Porter, Ind. Udeležila sta se pogreba pokojne Mrs. Veronike Rojko.

Umrli

West Allis, Wis. — Dne 8. decembra je v starosti 43 let preminila Mrs. Stefania Miklačić, iz 1816 So. 69th St. Doma je bila iz Viča pri Ljubljani ter zapuščala poleg soproga Andreja tudi hčer Stello, poročeno Sponder, in dva brata, znana Franka in Augusta Selana, od katerih je Frank zdaj v Kaliforniji.

Poroke

Milwaukee, Wis. — V cerkvi Sv. Janeza Ev. sta se poročila te dni Miss Sophie Stariha, 1339 So. 7th St. in George Krzysiak, 717 W. Scott St. Nevesta je hčerka znane slovenske družine Mr. in Mrs. Jacob Stariha. Zenin pa je vojak, ki je dobil v to svrhu dopust. Novoporočencema so ženinovi tovariši vojaki pred izhodom iz cerkve napravili časten kordon ter o tej impresivni ceremoniji krasno sliko. — Ostali pari, ki so se poročili te dni pa so: Geo. F. Zupan, 122 N. 36th St., in Clara Winkler, isti naslov; Burton Heinrich, 968 So. 62nd St., in Mildred E. Orešnik, 1301 So. 62nd St.

FRATERNAL VOICE

(ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and co-operation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE

GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3360 Vine Street

Denver, Colorado

HAPPY NEW YEAR

To the membership and all readers of the Fraternal Voice the Supreme Officers and editorial staff extend sincere holiday greetings with wishes that peace, prosperity, good health and happiness may be yours in abundance all through the New Year.

MARCHING FORWARD IN PROGRESS

Our 35th Anniversary year is about to pass into history. It has been an eventful year in which progress was made financially and numerically. Through the loyal efforts of supreme and lodge officers and many in the rank and file we enjoyed the remarkable solvency of 134.15%. All in all we have achieved worthwhile success in spite of conditions due to the war.

We are happy, indeed, to report to you that because of your fine assistance and cooperation your Association has shown an increase in membership during 1943 in the Adult and Juvenile Departments. You have enabled us to aid in financing the War effort of our Country by the purchase of War Stamps and Bonds, amounting to thousands of dollars.

We are confident that the reports of the remaining month of December will add to our accomplishments of the year and we will be able to say "Well done, good and faithful brother."

Facing a new year in which we hope peace and order will be restored to the world by victory of our armed forces and those of our allies, our fond hope is that the hearts of our members will be touched deeply in what fraternalism will mean to the peoples of our nation and the world. Our returning boys will want to settle down to Life, Liberty and the pursuit of Happiness in the enjoyment of Freedom and other blessings of life granted by our American way.

All of us will be sure our homes and families are amply protected by fraternal insurance. Our job will be to bring the whole family protection of the WSA into the homes everywhere in the land. The thought that we can accomplish a lot of good for our fellowman ought to enliven our courage and quicken our confidence to march on in progress hand in hand.

The newly elected officers embarking on another year of activity for your lodge, for your benefit, must receive our helpful cooperation. We, therefore, admonish you to make a firm resolution to begin the New Year as a proud and loyal member with a determination to assist in keeping our organization in its rightful place among the best.

May we ask you to take an interest in your official organ, not only to read it regularly but to contribute to its columns with news, reports and your constructive ideas and opinions. The Fraternal Voice goes into approximately 3000 homes for a "visit" each month, of these it reaches about 800 homes where a juvenile belongs and the parents do not. We consider all these homes as a part of our large WSA family and it is our aim to keep all informed and posted on what your Association, the lodges and individual members are doing. Our "Voice" should speak to one another through you.

OUR COUNTRY

Right now we have one purpose, and only one—VICTORY in this war.

YOU are in this fight—do all you can.

Buy War Stamps and Bonds!

From the Office of the Supreme President WSA.

The year of 1943 is fast drawing to a close and when it has passed over the horizon, it will leave us with some glittering memories that should be most satisfying to every brother and sister of our wonderful organization. According to report at hand we have enrolled 677 new members during the past 11 months, and I feel confident that with a little more effort on the part of each and every member, we should have reached our prescribed quota with no trouble at all. Nevertheless, I feel equally confident that the total of new members will reach pretty close to 1000 before the year closes. Thus, another successive year have now closed the curtain on a number of successful campaigns which we conducted during the past six years. This is quite a credit and a splendid achievement for our Association, and each of us can well be proud of our record.

The success of these six years has been largely due to the fact that the Supreme Board was unanimous in its support of each and every undertaking beneficial to the Western Slavonic Association, and above all, we had the cooperation and support of a majority of our subordinate lodges. To the members of the Supreme Board and to the rank and file in general who worked with me during the past six years, I would like to extend my most sincere thanks. May I also take this opportunity to express my deepest appreciation to each and every member who has made a special effort during the past month which was dedicated in my honor. My congratulations especially to the members of the Trail Blazers No. 41, who alone secured 49 new members during the month of November, thereby earning my personal award of \$15.00 as well as a mighty good chance to win the special prize of \$250.00. My best wishes to you, Trail Blazers.

I was also very happy to notice recently that some of our Supreme Officers have done some fine work during the past few months. However, I cannot possibly understand the fact that a particular member, and a very good friend of mine, who was considered "Ace high" and a "GO-getter" back in So. Chicago, and now residing in Denver, who, it appears to me,

WE HEARD OTHERS SAY

One gentleman said with praise that the public ought to appreciate our democratic way of doing business—accepting all eligible men, women and children of the white race regardless of nationality.

Another said it was remarkable the WSA is so strong financially and so ably and efficiently managed and wondered why hundreds more do not avail themselves of the splendid insurance and various benefits at such reasonable rates.

A young lady, just entered into her 21st year, said she knows no better way to set aside \$3.22 each month from her wages which pays for mortuary insurance of \$1000.00 on a 20-year payment certificate including sick, accident, operation and indemnity benefits plus valuable fraternal service when needed. "It is the best investment I ever made," she said, and when I am 41 I'll own a \$1000.00 policy paid in full." In the meantime, I'll have complete protection. What a grand feeling of security it gives to a person!"

A mother said: "I'm happy beyond words to have the opportunity to pay only \$1.85 every month for my son's \$500.00 endowment policy, for he will receive that amount when he becomes old enough to vote." Along the same lines a father stated this was the best way he found to set aside a certain amount of "savings" for his three children.

A twenty-five year old youth said: "I had ample insurance, but when I found out I could take out \$250.00 ordinary life with the WSA for the mere sum of 76c monthly premiums I grabbed it up in a hurry. Everyone should have insurance in the thousands, if possible, but it's ridiculous to be without any whatsoever when one can get any small or large amount for so little money with the WSA."

One of our recently enrolled members said he was under the impression that the girls of today are not "like mother used to be" in fraternal activities. But he admits that he was sorely mistaken after personal observation recently, (especially did he mention how well the fair sex prepared and served the delightful lunch at the recent Trail Blazers' dance) because he noticed many of them doing worthwhile work and were evident in their zeal and interest.

Prompt payment of every valid claim and obligation draws praise-worthy comment and grateful appreciation comes from the recipients of these speedy payments.

Naturally, we like to hear such fine reports and we are proud of our record. A friend in need is a friend indeed—the WSA is a friend of all who wish to take advantage of the many good things we have to offer to the entire family.

Make the coming New Year a Happy and Prosperous one for your own family and for every one you know. See that all concerned become members of our Association. Make that your New Year's Resolution.

Slovenian Hall Scene of New Year Eve Celebration

The public of Denver and folks in nearby towns are cordially invited to attend a huge New Year's Eve dance and celebration sponsored by the Slovenian Home, Inc., in the Slovenian Hall, 4468 Washington on the evening of December 31st.

Admission ticket entitles holder to dancing and a fine feed besides the fun and thrills provided by the large crowd expected. This gala event will continue into the wee hours of the beginning of next year.

Anyway, bring your party of merry-makers to the Slovenian Hall for a good time. The committee assures all present that nothing is being left undone and the usual things necessary are provided to properly celebrate the going out and the coming in of the changing years. Happy New Year will have its true meaning at this doings.

Boost Our Juvenile Department—The Future Of Our Association!

has more or less faded away out of the fraternal picture. I do hope that the splendid environment and the wonderful penetrating Colorado fresh air didn't get the best of him. It is my sincere wish that he will again take advantage of his wonderful fraternal ability which he so generously displayed in South Chicago, and continue to work for the good and welfare of our good old Western Slavonic Association.

In conclusion, I would like to extend the most cordial New Year greetings to each and every member of our Association. May the New Year bring blessings and joy to all and peace to the world.

Fraternalty yours,

LEO JURJOVEC, Supreme President.

Gave Life For His Country

The community was saddened by the announcement of the death of Capt. Frederic F. DeMetovich in a Pacific war base. He was a member of St. Martin's lodge, being the first Association member from Denver lost in service. Many folks well remember his ambitions at an early age to become a doctor. He became one of Capt. Frederic F. DeMetovich's young-

est outstanding medical men, serving for a time as assistant police surgeon. His fine record and ability took him to Chicago where he was a practicing child specialist. Eighteen months ago he answered the call of his country and at the young age of 35 was stricken by the dreaded malaria from which he no doubt saved the lives of many of our gallant soldiers in the southwestern Pacific war area.

Capt. DeMetovich graduated from North High school and later from the Colorado university medical school, serving his internship at the Denver General hospital.

His wife, Alice, and two children, Frederic Jr. and Margo live at Fowler, Colo. His mother, Mrs. Anna DeMetovich, two brothers, John and Frank also a sister, Mrs. Mary Hamilton live in Denver.

This is the third WSA member reported lost in the war. The others being Pvt. David Topolovec of Helper, Utah, and Cadet Felix Vogrin of Scranton, Pa.

CHICAGO YOUNGSTERS X-MAS PARTY BIG SUCCESS

About 125 juveniles attended our Christmas Party which was held December, the 8th in St. Stephen's Church Hall. I am happy to say that it was one of the best parties ever held and sponsored by the Chicago Youngsters Branch No. 2, WSA. Each juvenile was presented with about 4 presents. As an added attraction, motion pictures were also shown.

The reason that we were able to be so generous to our boys and girls at the above Christmas party was largely due to the generosity of the following business men and friends: Mr. Louis Zefran, Mr. Leo Jurjovec, Edinost Publishing Co., Mr. F. Patrick, Mabels C & S Store, Mr. Victor Mladic, Dr. J. E. Ursich, Mr. Frank Grill, Mr. Joseph Kukman, Mr. Martin Ivanshek, Miss Dorothy Ivanshek, Mr. Milton Meden, Mr. John Fabian, Mr. John Pichman, Mr. Math Kremesec, Mr. Anton Tomazin, Mr. Victor Bostic, Mr. Anton Kukman, Mr. Frank Urek, Mrs. Louise Umek, Reliance Federal Sav. & Loan Ass'n, Mrs. Eva Posedi, Mr. Rudy Jerin, Mrs. Mary Korenchan, Mrs. John Zeleznikar, Miss Della Dudas, Mr. John Ovnik, Mr. John Stayer, Mr. John Korenchan and Louis F. Jellinek. Last but not least, our sincere thanks and appreciation to our hard working juvenile member, Ronald Zefran, who took upon himself to collect every cent for the successful party.

A brief annual meeting of the juveniles has also been held at which the following officers were elected: President, Sylvester Zupancich, Vice Pres., Francis Banich, Rec. Sec'y, Irene Starich, Secretary, Elizabeth Zefran, Treas., Ronald Zefran, Trustees: Andrew Gorkas, Rose Zalig and Louis Krajnik; Official bouncer, Bob Retel.

In conclusion I wish to express on behalf of the Chicago Youngsters Branch my deepest appreciation for the donations contributed towards our Christmas Party by our many good friends. Your good deeds shall always be remembered by our boys and girls.

Wishing you all a most happy and glorious New Year,

I remain,

Fraternalty yours,

LEO JURJOVEC, Supervisor.

When we're right, we credit our good judgment; when we're wrong, we blame our bad luck!

THE NAIL HIT ON THE HEAD

A very intelligent gentleman holding a responsible executive position with a large Denver firm is proud to have the valued WSA protection for his three children. Said he: "Would that I was eligible to express my opinions and make a few constructive criticisms for your splendid organization, but I feel that I am not entitled to the privilege because I am not myself a member."

When he was assured that he was entitled to that privilege and it was pointed out to him that it was really his duty to boost the Association and work for its progress because he was investing a monthly premium for the sake of his children, he freely made several worthwhile suggestions along with fitting praise of many features of the WSA.

One of his remarks that reading members of the Fraternal Voice ought to take to heart is: "I eagerly await the coming of your English section each month, and I like it. It gives good information about the Association and fraternalism in general; it keeps the membership informed about the financial progress and the progress of your membership campaigns; it gives sound advice to men, women and children concerning their future in regards to safety and security and it does strive to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between all members to unite them in brotherhood and co-operation for their own good individually and collectively."

The supreme president every month without fail has a timely message and now and then (not often enough) some lodge includes an item or mention of some individual. To my mind the thing lacking in the English section is an occasional article by more supreme officers and by lodge officers or, at least, articles of news by a reporter. Names of lodges and their localities with many names of individuals in local lodge and community news should often appear in print for the enlightenment of members over the country—this makes it actually alive with humane interest.

A hint in a recent editorial that the Fraternal Voice may have to be abolished unless there is better cooperation from the membership stunned me. Never do that! Surely a progressive organization like the WSA would not do away with the only possible means of contact with the membership which also serves as a "voice" of fraternal good will to those outside the society. Rather spend more money to bring it up to standard, or substitute something in its place having the same purpose and aims. Yet, without that cooperation that seems to be lacking it would not improve the situation.

A thought comes to me that the supreme officers ought to make a personal call on each lodge, when possible, to boost the WSA and its aims and objects being sure to discuss the official organ, and urge lodge officers to attempt to contact every member in person or by mail to work and boost and become active—talk up the official organ because it is one of the most vital assets of your organization."

(Editor's Note: We publicly thank this gentleman for his constructive suggestions and appreciate his interest in us. Comments by our own members regarding the official organ are invited. For months—years—we have pleaded with our officers and members to make our page a "meeting place" of our large WSA family with articles about our lodges and individual members, etc. It would be interesting to know what, where, when, why and for whom things are going on among our membership.)

Display Our 1944 Calendar

Did you get one of the nice Association calendars for 1944? We urge you to see your secretary while the supply lasts. Please proudly display the calendar in a conspicuous place in your homes. Mark a circle around the meeting date of your respective lodge to remind you that it is your duty to attend for the sake of you and yours under the protection of the WSA.

Our sincere New Year wish is that every new month you turn will bring you continued good health, happiness and all the fine things of life.

ARTICLE CAME TOO LATE

A nice article by president of the supreme judiciary committee, Joe Blatinik, came too late to be included in this issue of the F.V. It will be published in the official organ next week.

RESULTS IN NOVEMBER BEST OF CAMPAIGN TO DATE

Final Month of December Expected To Shatter Records Of Previous Years

If the lodges can maintain the momentum picked up last month in the final weeks of the 35th Anniversary Campaign we are certain to break the records of the recent previous years.

Complimentary praise is due our loyal and active members for the manner in which they worked and produced such splendid results at a time when we are troubled with war conditions. While it is difficult to get around and for the most part everyone is deeply engaged in some way to assist our country's war effort, reports reach us that people are ready and willing to listen about protection and seem to be more convinced now than at normal times that they need and should have fraternal insurance. Our WSA appeals to all, if only we had more volunteers to bring it into the homes.

November Was Good Month

A gift of 118 new members—30 adults and 88 juveniles—was presented our Supreme President Leo Jurjovec in his birthday month of November. A lovely tribute of esteem to our worthy leader. In the "Spotlight" for the month we find Trail Blazers No. 41, Denver, at the head with 12 adults and 37 juveniles—total of 49—with Sloga Slovenecy No. 14, Helper, Utah, next having 6 adults and 10 juveniles—total of 16—and Three Star No. 33, Chicago, obtaining 4 adults and 8 juveniles, followed closely by Slovan Lodge No. 3, Pueblo, with 11 juveniles. Several other lodges came in with 1 upwards to 10.

LEADERS HAVING TEN OR MORE NEW MEMBERS

Lodge No.		Adults	Juveniles	Total
41	(Denver)	27	96	123
3	(Pueblo)	11	84	95
33	(Chicago)	10	50	60
1	(Denver)	7	45	52
14	(Helper, Utah)	18	23	41
16	(Pueblo)	18	21	39
38	(Diamondville, Wyo.)	6	28	34
17	(Frederick, Colo.)	5	24	29
59	(Central City, Pa.)	8	16	24
5	(Leadville, Colo.)	3	16	19
36	(So. Chicago)	8	9	17
21	(Ely, Minn.)	5	10	15
29	(Cleveland)	8	7	15
9	(Canon City)	6	5	11
63	(Keiser, Pa.)	7	4	11
32	(Cleveland)	4	6	10

As of November 30 there were 7 lodges not obtaining any members while the rest not mentioned above received 1 upwards to 10. The first eight have secured the quota of 25 thereby being eligible to compete for the seven main prizes. Lodge No. 59 needs only one more to qualify.

We predict that many of the lodge will attempt to go over the necessary 25 and that there will be a mad scramble to get at least the seventh prize with a hope to go higher. It is still a close race and a good fight for the bigger prizes with the final outcome in doubt until the last moment when the clock strikes twelve on December 31 ending this year's campaign.

We urge all members reading this

Trail Blazers earned the award of \$15.00 offered by Mr. Jurjovec to the lodge securing the most total of adults and juveniles, and the \$3.00 first award offered by Mr. Miroslavich to lodge securing the most juveniles only. Slovan No. 3 received the award of \$2.00 promised the lodge obtaining the second most juveniles in November. Congratulations are in order to these two lodges and our appreciative thanks to others trying to win and those who just enrolled a member to honor our president.

The eleven months of the 35th Anniversary Campaign show the figures of 178 adults and 499 juveniles or a total of 677 enrolled. At this point in the Unity Campaign of 1942 we had 224 adults and 290 juveniles, or a total of 514. The year finished with 550. Last year our adult enrollment was better, while this year the juvenile enrollment is showing a remarkable improvement. Looks like we will rate mention in the leading fraternal periodicals of the nation.

Rolling back two previous years we find that in the "Crusade" of 1941 we enrolled 213 adults and 401 juveniles for a total of 614, and finished the campaign at 703. The "To Our Youth" campaign of 1940 brought in 205 adults and 488 juveniles or a total of 693 for the eleven months, but the year finished with a nice figure of 800. We are hopeful of surpassing any of the three years mentioned above so that a record will be established in our 35th year of service to humanity. The final results will be published in full in the January Fraternal Voice.

report to pause to think if they tried to get a member for their lodge this year. If not, there is still a little time to do so and perhaps thus bring some prize money into the lodge treasury.

It will be noted that Trail Blazers went into the lead over Slovan lodge which held first place for many months. For a time St. Martins and Three Star were tied for third and fourth position, but No. 33 forged ahead of No. 1 last month. No. 14 in Helper, Utah, jumped up from eight to fifth place.

Our sincere wish is that the seven lodges not in the production column will each obtain at least one new member in December so that we may go on record as 100% for our 35th Anniversary year.

Three Star Lodge No. 33

Chicago, Ill.
ATTENTION—THREE STAR MEMBERS—ATTENTION!

In view of the fact that I am going to balance up my financial books by the end of this month, and in order that I may be in position to give our trustees a clear picture of our financial situation, you are hereby cordially requested to pay up any and all dues that you may be in arrear. Our annual meeting was not attended as well as I had anticipated, however, I shall see to it in the future that the non-attending members will pay a little more attention to our invitation to attend our important meetings.

You should realize by this time that our lodge has never required of you any special assessments, and above all, that your officers of the lodge have always performed their work—gratis, and for the best of interest of your lodge. In view of all these facts, don't you think that you should be a little more cooperative?

Hoping that the year of 1944 will bring us a better attendance on the part of our membership, and wishing you all the best of luck in the year of 1944, I remain, Fraternalty yours,
LEO JURJOVEC, Sec'y.

BITS OF DENVER NEWS

Wherever the WSA was there you would find our faithful departed Mrs. Josephine Maring. Her familiar presence will be missed in the future, but we are proud that we had her valued membership and friendship because it was people like her that made the WSA what it is today. She was a delegate to practically every convention and was seen at all local affairs most of the time in the role of a worker. Her active membership and secretaryship in the Queen of Holy Rosary lodge made it outstanding among women's organizations of the community and city. May she receive a deserving eternal reward.

A promising young doctor with a great future, Capt. Fred DeMetovich, known to many from his babyhood days in this locality answered the call of his country and paid the supreme sacrifice that you and I might enjoy continued freedom. (Story elsewhere in this issue.)

It tickled us to learn that employees at certain establishment often discuss the fine points of our Association. Somebody ought to have some applications on hand.

Congratulations to Trail Blazers (Continued on page 5)

THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

DENVER, COLORADO

Names and addresses of Supreme Officers:

SUPREME BOARD:

Leo Jurjovec, President, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Geo. J. Miroslavich, Vice-Pres. & Juvenile Supervisor, 3360 Vine St., Denver, Colo.

Frank J. Bradach, 2nd Vice-Pres., 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
Anthony Jersin, Secretary, 4676 Washington St., Denver, Colo.
Michael F. Horvat, Treasurer, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Dr. J. F. Snedec, Medical Director, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

BOARD OF TRUSTEES:

Thomas J. Morrissey, Chairman, 1834 Forest St., Denver, Colo.
Mike Popovich, 2nd Trustee, 1849 Grove St., Denver, Colo.
Anton Rupar, 3rd Trustee, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

JUDICIARY DEPARTMENT:

Joe Blatnik, President, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
Johanna V. Mervar, 7801 Wade Avenue, Cleveland, Ohio
Vincent Novak, Box 462, Ely, Minnesota
Joseph Godek, 16215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio
Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

SPORTS DIRECTOR:

Edward Juvancic, 9535 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

OFFICIAL ORGAN:

"Amerikanski Slovenec", 1649 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

All remittances for assessments and official correspondence shall be addressed to the office of supreme secretary, and all complaints of appeals to the office of the president of judiciary committee. Applications for admission into the adult department, increase of insurance, sick, accident, operation and indemnity benefit certificates shall be mailed to the office of supreme Medical Director.

The WSA invites any male or female person of the Caucasian or white race between the ages of 1 and 50 years to join its ranks. Persons, who desire to become members of the Association, should contact any officer or member of the nearest WSA lodge or write direct to the headquarters of the Association. Eight adult members are required to organize a new lodge in localities where there is no lodge of the Association. For all additional information in regard to organizing lodges, or becoming members, please write to the office of supreme secretary.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION TODAY!

FINANCIAL REPORT OF THE WSA FOR NOVEMBER, 1943

FINANČNO POROČILO ZSZ ZA MESEČ NOVEMBER, 1943

Lodge No.	Receipts	Disbursements	Lodge No.	Receipts	Disbursements
Dr. št.	Prejemki	Izdatki	Dr. št.	Prejemki	Izdatki
1.....	\$410.09	\$88.50	33.....	200.16	73.00
3.....	450.34	126.50	34.....	11.79	17.00
4.....	108.68	370.50	36.....	157.77	—
5.....	319.94	331.50	37.....	47.69	—
6.....	79.14	364.76	38.....	86.53	—
7.....	324.56	1043.00	41.....	455.87	164.95
8.....	45.99	—	44.....	49.74	—
9.....	219.08	81.00	45.....	65.15	—
11.....	39.15	18.00	46.....	29.95	13.00
13.....	20.42	—	51.....	84.65	29.00
14.....	239.90	56.50	52.....	60.88	20.00
15.....	67.91	—	53.....	10.75	—
16.....	451.84	40.00	54.....	64.11	—
17.....	133.30	—	55.....	39.42	28.00
21.....	251.77	280.00	56.....	59.43	—
22.....	69.94	34.00	57.....	12.65	—
23.....	96.90	43.00	58.....	13.08	—
24.....	90.01	30.00	59.....	68.05	30.00
26.....	56.94	—	60.....	23.30	—
27.....	20.75	—	61.....	8.23	25.00
28.....	23.83	17.00	62.....	4.49	—
29.....	144.10	14.00	63.....	32.72	25.00
30.....	37.39	—	64.....	26.09	—
31.....	23.61	250.00	65.....	4.10	—
32.....	151.23	92.00	66.....	5.46	—

Total — Skupaj \$5498.85 \$3705.21

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$4000 Alamosa, Colo. Ref.,	4%	\$ 80.00
\$5000 Browning, Mont. Ref.,	4%	118.74
\$5000 Camden, N. J. Gen. Ref.,	3 1/2%	87.50
\$5000 Springfield, Colo. Pav.,	6%	150.00
\$5000 Winters, Tex. Munic. Hosp.,	2 1/2%	100.00
\$5000 U.S. Treasury,	2 1/2%	31.10
Interest on FHA and Mortgage Loans—Obresti na FHA in hip.,		\$567.34
Taxes on FHA Loans — Davki na FHA posojila		436.52
Fire Insurance on FHA Loans — Zavarovalnina proti ognju FHA		104.95
FHA Insurance — Zavarovalnina na FHA posojila		33.62
Certificate Loans Increased — Posojila certifikatov zvišano		13.05
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društev		22.68
Total receipts from lodges — Skupni prejemki od društev		5,498.85

Total receipts — Skupni prejemki 6,677.21

Balance October 31, 1943 — Preostanek 403,766.97

Total — Skupaj \$410,444.18

Disbursements — Izdatki:

Death Claims — Smrtine	\$ 1,896.76
Sick Benefit Claims — Bolniške podpore	1,284.50
Operation Claims — Operacijske podpore	510.00
Premiums for new members — Ases. za nove člane	13.95

Total disbursed to lodges—Skupno izdato društvom..... \$3,705.21

Miscellaneous — Razno:

Denver War Chest	25.00
Stationery — pisalne potrebnice	1.50
Calendars — Koledarji	390.95
Officials' Salary — Uradniške plače	198.55
Home Office Employee — Pomočnica v gl. uradu	73.60
Postage and Telephone — Poštnino in telefon	14.40
Fuel and Lights — Kurjavo in razsvetljavo	18.89
Water — Vodo	9.36
Fire Insurance on FHA and Mortgage Loans	150.85
Exchange Charges on Coupons — Vnovenje kuponov	.95

Total disbursements — Skupni izdatki \$ 4,589.26

Balance November 30, 1943 — Preostanek \$405,854.92

Sick Benefit Paid — Bolniške podpore plačane:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
Dr. št.	Ime	Vsota	Dr. št.	Ime	Vsota
1	Cesar John	\$14.00	5	Gradishar Johanna	45.00
1	Mearsha Ignatz	19.00	5	Gruden Mary	38.00
1	Raitz Joseph	28.00	5	Hren Anton	43.00
1	Starr Nick	14.00	5	Pezderc Nick	30.50
1	Tanko Frank	13.50	6	Henry Annie	18.00
3	Gradishar Anthony	21.00	7	Grande Mary	13.00
3	Lesar John	30.50	7	Mearsha Katherine	18.00
4	Lovat Anna	20.00	7	Virant Anna	12.00
4	Presto Anton	15.50	9	Benigar Matt	38.00
4	Patrick Jack	35.00	9	Skrabec Joseph	43.00
5	Balant Joe	22.00	11	Kosec Joe	18.00
5	Barhite Anna	3.00	14	Mliakr Katie	16.50

14	Pecuh Anna	29.00	61	Bagushinski Anna	20.00
14	Topolovec Rudy	11.00	63	Mackavage Verna	20.00
16	Lafier Frances	20.00			
16	Boitz Anna	20.00			
21	Jerich Albin	68.00			
21	Grahak Anna	52.00			
21	Kylmala Alice	20.00			
21	Osaben Frank	35.00			
21	Bird Mary	20.00			
22	Kochevar Elizabeth	34.00			
23	Gorshe Erazem	43.00			
24	Evans Jacob	30.00			
28	Zerngast Vincent	17.00			
29	Komin Dorothy	14.00			
32	Hribar Mike	17.00			
33	Ozboit Pauline	37.00			
33	Pistotnik Frank	38.00			
34	Yaksekovic Jakob	17.00			
41	Conley Mary Ann	20.00			
41	Grande John	16.00			
46	Webber Christine	13.00			
51	Ferroglio Nick	29.00			
52	Davey Mary	20.00			
55	Belle Joe	28.00			
59	Rudolph Leona	30.00			

CHANGES IN MEMBERSHIP OF THE WSA FOR NOVEMBER, 1943

Entered — Pristopili:

K št. 1: Matfey Davidovich, Cert. DD-1393, R. 48, zav. \$500 in \$1.
K št. 5 iz ml. odd.: Carolyn Schaefer, Cert. BB-726, R. 18, zav. \$1000 in \$1.
K št. 14: Stan Beck, Cert. DD-1383, R. 28, zav. \$500 in \$1; John Krismann, Cert. DD-1384, R. 50, zav. \$250 in \$1; Agnes Malencik, Cert. DD-1385, R. 41, zav. \$500 in \$1; Lois E. Tamilos, Cert. CC-140, R. 20, zav. \$1000 in \$1; John Tomisch, Cert. DD-1387, R. 44, zav. \$500 in \$1. Iz ml. odd.: Rudy Mliakr, Cert. DD-1386, R. 18, zav. \$500 in \$1.
Lodge No. 33: Anna Harvat, Cert. DD-1381, C. 48, ins. \$250 and \$1; From Juv. Dept.: Elsie F. Borisnik, Cert. DD-1388, C. 18, ins. \$500; and Theresa F. Zupancich, Cert. CC-139, C. 18, ins. \$500 and \$1.
Lodge No. 36 from Juv. Dept.: Rudy Novak, Cert. BB-731, C. 16, ins. \$500 and \$1.
Lodge No. 41: Patricia A. Fick, Cert. BB-725, C. 22, ins. \$1000 and \$1; Ronald DeMay Fick, Cert. BB-729, C. 16, ins. \$1000 and \$1; Mary K. Franklin, Cert. BB-732, C. 25, ins. \$1000 and \$1; Mary Gibson, Cert. BB-733, C. 31, ins. \$250; Helen Herman, Cert. DD-1379, C. 24, ins. \$1000 and \$1; Helen F. Horvat, Cert. DD-1394, C. 21, ins. \$500 and \$1; Margaret Mary Horvat, Cert. DD-1395, C. 21, ins. \$500 and \$1; Olga B. Horvat, Cert. DD-1396, C. 27, ins. \$250 and \$1; Rose Kettering, Cert. BB-730, C. 29, ins. \$1000 and \$1; From Juv. Dept.: Amelia M. Cec, Cert. BB-728, C. 18, ins. \$500; Edward D. Hamilton, Cert. BB-727, C. 18, ins. \$500; and Mary Ann Yelenick, Cert. CC-141, C. 18, ins. \$1000.
K št. 45 iz ml. odd.: Mildred Klaich, Cert. DD-1380, R. 18, zav. \$500.
Lodge No. 46: Mary Javernick, Cert. DD-1389, C. 37, ins. \$500 and \$1.
Lodge No. 55 from Juv. Dept.: Sylvia Baltizar, Cert. DD-1390, C. 18, ins. \$500 and \$1.
Lodge No. 59: Paul P. Fackman, Cert. BB-734, C. 19, ins. \$500 and \$1; From Juv. Dept.: Frank Skerlj, Cert. DD-1391, C. 18, ins. \$500.

Withdrawn from all benefits—Odstopili od vseh podpor

Lodge No. 1: Joseph Ponikvar, Cert. 3070.
Lodge No. 5: John Shuster, Cert. BB-564; Charles A. Wicklund, Cert. DD-1245.
Lodge No. 16: Charles Perko, Cert. CC-136.
Lodge No. 41: William Handran, Cert. C-44; Louis Kucler, Cert. BB-452; John A. Yelenick, Cert. BB-556; Louis Vukosinich, Cert. 5326.
Lodge No. 51: Robert Hribnick, Cert. DD-1200.
Lodge No. 63: Hannah Ford, Cert. DD-1377. (Dropped Sick Benefit only).

Reinstated for all benefits — Zopet sprejeti za vse podpore:

Lodge No. 3: William G. Jersin, Cert. B-276; Joseph A. Schnider, Cert. C-54.
Lodge No. 33: Harvat John, Cert. DD-1257.
Changes in Insurance
Lodge No. 5: Angeline Poderzay, 3906 to D-1392.

Died — Umrli:

Pri št. 7 umrla dne 26. novembra, 1943: Josephine Maring, Cert. 2356, stara 63 let. Vzrok smrti: Acute cardiac dilation myocarditis. Pristopila v Zvezo 6. marca, 1921. Zavarovana je bila za \$500, R. 41.
Pri št. 7 umrla dne 14. novembra, 1943: Jennie Mayerle, Cert. B-350, stara 45 let. Vzrok smrti: Cardiac Failure. Pristopila v Zvezo 5. feb. 1938. Zavarovana je bila za \$500, R. 40.
Lodge No. 36 died October 12, 1943: Caroline Voglar, Cert. BB-594, age 31 years. Cause of death: Gunshot wound-suicide. Entered the Association August 7, 1941. Insured for \$500, C. 29.
May their souls rest in peace and to the bereaved families we express our heartfelt sympathies.

FINANCIAL REPORT OF THE JUVENILE DEPT. OF THE WSA FOR NOVEMBER, 1943

Lodge No.	Receipts	Lodge No.	Receipts
Dr. št.	Prejemki	Dr. št.	Prejemki
1	\$46.57	32	9.15
3	30.81	33	59.76
4	2.85	34	15
5	16.50	36	27.45
6	3.30	37	1.80
7	7.05	38	22.29
8	2.10	41	55.81
9	8.55	44	2.10
11	1.35	45	10.75
14	19.72	46	.75
15	2.10	51	3.60
16	35.89	52	14.73
17	11.70	53	2.40
21	28.42	54	3.15
22	4.50	55	4.37
23	2.43	56	14.30
24	7.80	57	.75
26	1.95	59	8.70
27	.75	60	4.27
28	6.45	61	2.70
29	2.55	63	
30	1.35	64	1.05
31			

Total — Skupaj \$494.72 \$494.72

Interest on Bonds — Obresti na obveznice:

\$5000 U. S. Treasury,	2 1/2%	\$31.10
\$3500 Alamosa, Colo. Ref.,	4%	70.00
\$1000 Pueblo, Colo. Cons. Dist.,	4 1/2%	23.75

Total receipts — Skupni prejemki 619.57

Balance October 31, 1943 — Preostanek 30,981.97

Total — Skupaj \$31,601.54

Disbursements — Izdatki:

Reserves refunded — Rezerve povrnjene:

Ldg. No.	Name	Amount	Ldg. No.	Name	Amount
Dr. št.	Ime	Vsota	Dr. št.	Ime	Vsota
1	Savoren John	\$9.55			
24	Strah Henry	4.00			
51	Fabec Felix	1.90			

Total disbursement — Skupni izdatki 15.55

Balance November 30, 1943 — Preostanek \$31,585.99

Denver, Colorado, December 18, 1943.

ANTHONY JERSIN, Sec'y-gl. tajnik.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT—THE FUTURE OF OUR ASSOCIATION

Above all, we must stand shoulder to shoulder for the honor and greatness of our Country.
—PRESIDENT THEODORE ROOSEVELT.

JOIN THE WESTERN SLAVONIC ASSOCIATION

BUY MORE U.S. WAR BONDS AND STAMPS

WHOLE FAMILY PROTECTION

Trail Blazers Lodge No. 41

Denver, Colo.

IT CAN BE DONE! 200 NEW MEMBERS!

A Happy and Prosperous New Year to all. May the Christmas season still with us and the approaching New Year bring your loved ones closer to you, and may a spirit of helpfulness be born in your hearts toward your fellowman. Let us resolve to "love our neighbor as ourselves" by bringing into their homes the charitable brotherhood offered by the WSA.

Are we going "over the top" in our goal of 200 new members for the 35th Anniversary Campaign ending at midnight on December 31st? Not many days are left (only a few valuable hours) and we must make every effort to each bring in that one member we asked every Trail Blazer to enroll. As of Dec. 1 we have a total of 124—76 more are needed.

A first prize of \$75.00 and the capital award of \$250.00 is at stake if we enroll the required 200. We also would take possession of the beautiful Matt J. Kochevar Championship Trophy. We have everything to gain. Our last request for the campaign is that whether or not you have signed up one or more new members this year, please obtain one immediately.

The officers of 1943 will entertain and welcome the officers of 1944 at their installation in January with a huge party for all the members and their families. Our president Miroslavich will personally add to this doings, if we go over the 200-mark, to make a fitting celebration like we never had before.

Our lodges is the largest in the Association and will be made even stronger after this campaign. Winning the highest honors, and \$325.00, for the Anniversary Year of our beloved WSA will be a great accomplishment that certainly will give us reason to put on a "rootin'-tootin'-whoopin' and gala" celebration in January.

OFFICE OF THE JUVENILE DEPARTMENT

Report of New Members Admitted and Transfers to Adult Department Month of November, 1943

Lodge No. 1—Juv. Br. No. 1—Entered: (3) Richard T. James, Pauline Malovrh and Donald A. Snyder. Trans. to Adults: (2) Margaret Cic and Mary A. Yelenick.
Lodge No. 3—Juv. Br. No. 3—Entered: (11) Joseph A. Blatnik, William R. Cox, Evelyn L. Grant, Leroy Novak, Janet S. Patlogar, Edward A. and Martin F. Spelich, Carol A. and Madelyn Tezak and Barbara A. Zupancic.
Lodge No. 4—Entered: (1) Carole M. Looney.
Lodge No. 5—Juv. Br. No. 5—Entered: (2) Mary A. Blatnik and Kenneth R. Domjanovich. Trans. to Adults: (1) Caroline E. Schaefer.
Lodge No. 7—Juv. Br. No. 7—Trans. to Adults: (1) Edward D. Hamilton.
Lodge No. 8—Entered: (1) Donald L. Terlip.
Lodge No. 14—Entered: (10) Betty J. Beck, Donald M. Biondich, Corinne A. and Elaine P. Evans, Gary R. Kirkwood, Raymond J. and Reid D. Malencik, Adeline and Rosella Mantello, Myrleen Rose.
Lodge No. 16—Juv. Br. No. 3—Entered: (2) Rudolph A. Boitz and Dallas W. Plese.
Lodge No. 17—Juv. Br. No. 8—Entered: (1) Janet V. Zadel.
Lodge No. 21—Juv. Br. No. 13—Entered: (2) Richard E. Bird and Terry L. Kylmala.
Lodge No. 29—Juv. Br. No. 7—Entered: (3) Raymond A. Grisanti, Frances A. and Marlene M. Kalar.
Lodge No. 32—Juv. Br. No. 9—Entered: (2) Raymond E. Katarski and Beverly A. Tomle.
Lodge No. 33—Juv. Br. No. 2—Entered: (8) Shirley F. Capouch, Ann M. Bernadette, Joseph J. and Kathleen J. Kobal, Ronald G. Kucera, Mary A. Muller and Elizabeth A. Smilanich. Trans. to Adults: (3) Leo F. and Theresa Zupancich, Elsie Boranick.
Lodge No. 36—Juv. Br. No. 5—Trans. to Adults: (1) Rudolph Novak.
Lodge No. 41—Juv. Br. No. 1—Entered: (37) Patricia D. Anderson, Geraldine

PRISILNO DELO ZA REPARACIJE

Napisal Donald Bell

Britanske in ameriške obrtniške unije so protestirale proti predlogu, ki je baje prišel iz Rusije, da bi se uporabljalo milijonov nemških delavcev za reparacije upoštevanih okrajev Rusije — krajev, katere so porušili Nemci. Predsednik Ameriške federacije delavstva, William Green, je pred vsem protestiral proti zasluževanju katerih koli delavcev, pa bodisi takih, ki so nemške krvi.

Pred nekaj tedni je izjavil ruski gospodarski strokovnjak Varga, da so zahteve za reparacije v upoštevanih ozemljih tako ogromne, da jih je nemogoče zadovoljiti kratko in malo z materialnimi kompenzacijami. Varga je začel računati število delavskih ur, ki bi bile potrebne za to rekonstrukcijo, ter je prišel do zaključka, da bi sicer bilo mogoče, povrnilo del teh reparacij z materialnimi dobrinami, da bo pa na vsak način potrebno, da Nemci na licu mesta oddajo jako visoko število delavskih ur. Edini izvedljivi način za take vrste podjetje bi bil, da se prenese milijonsko delavsko organizacijo iz Nemčije v Rusijo, ter se jo tam prisili, da se loti tega dela rekonstrukcije.

Od tega trenutka naprej se je začela debata o tej zadevi z vidika kazenskega ukrepa pri sklepanju miru.

Nikdo, niti ne britanske ali ameriške obrtniške unije, ni oporekal obligaciji Nemčije, da popravi škodo, katero je napravila.

Sedanji sistem organizacije svetovnih tržišč izključuje plačevanje enostranskih reparacij na daljšo dobo. Ako se poskusi izvesti tak sistem, bi ona dežela, ki reparacije dobiva, skoro več trpela pod njimi kot dežela, ki bi jih delala. To velja za naš gospodarski sistem, ne pa za ruski. Rusko narodno gospodarstvo je zares v stanju, da sprejema "darove", tribute ali reparacije, tudi v neomejeno velikem obsegu, ne da bi radi tega trpela lastna ruska produktivnost.

To pa je seveda vzrok, da se Rusi za reparacije mnogo bolj intenzivno zanimajo kot ostale evropske države. Rusi nikakor nečejo še enkrat zabresti v tako strahotno pomanjkanje, pod katerim so trpeli pred 20 leti. Ko je izbruhnila vojna, se jim je bilo ravno začelo goditi nekoliko bolje, in zaradi tega tudi zahtevajo, da jim gredo nemške delavske sile, ki so jim napravile vso škodo, popraviti, kar je bilo porušena.

IZ URADA GL. TAJNIKA ZSZ

Tajnike in tajnice krajevnih društev ZSZ, ki niste še oddali asesmentov za tekoči mesec vljudo prosim, da to nemudoma storite in vsaj ne pozneje kot do zadnjega dne v letu ali vsaj kot določeno v pravih ZSZ. Kajti zaključiti bomo morali najprej letne račune, da jih pregleda gl. nadzorni odbor Zveze in takoj za tem bomo pa morali sestaviti letne račune na vse države, kjer Zveza posluje. Nadalje bomo morali sestaviti statistiko članstva za našega aktuarja, da bo ocenil vrednost naših certifikatov, da bo isto, skupno z letnimi računi odposlano na različne Insurance Departmente koncem meseca februarja. Vse to v red spravi, dragi bratje in sestre, vzame veliko časa, radi tega ponovno prosim vsakega posameznega člana, če nimate vaše asesmente še plačane za tekoči mesec, da iste nemudoma plačate, da bo vašim tajnikom mogoče odposlati mesečna poročila in asesmente društev na gl. urad pravočasno. Z vašim točnim plačevanjem boste olajšali težavno delo vašim društvenim tajnikom in tajnicam, kateri bodo pa obratno nam vrnil, da bodo iste v gl. urad pravočasno odposlali.

Naša Zveza je do sedaj izgubila štiri mlade črtve na bojnem polju, in iskreno želimo, da bo kmalu sprevidel Hitler, povzročitelj toliko gorja po celem svetu, da je nemogoče, da bi on premagal in pa, da se bo podal po načrtu zaveznikov, da bo na ta način ohranil na tisoče življenj mladih Amerikancev in ostalih zaveznikov, kot na primer naših junaških partizanov v naši mili, in sedaj poteptani po Hitlerjevih tolovajih, stari domovini.

V tem duhu in iskreni želji želim celokupnemu članstvu srečno in zadovoljno novo leto ter ostajam z bratskimi pozdravi

Vam udani za ZSZ,

ANTHONY JERSIN, gl. tajnik.

JAPONSKI ŽEP

Jekleni suknjič, ki ga je tukaj oblekel korporal Clayton O. Handsell iz Glacierja, Mont., je on sam našel v neki japonski utrdbi (pillbox) na otoku Tarawa, Gilbertsko otočje, ko so Amerikanci zavzeli japonsko postojanko. Lajtnant J. E. Harper iz Indianole, Miss., ga pa pregleduje.

RAZNE ZANIMIVOSTI

SOKOLJE OKO

Sokol zares tako bistro vidi, kakor trdijo ljudje, češ, "ta ima sokolje oči." Sokol vidi iz daljave 1000 metrov goloba; človek ga iz te daljave niti s šestkratno povečavo ne bi videl. Vabo, ki z njo sokolarji lovijo sokole, zagleda sokol z višine 1500 do 1650 metrov!

PREMETENI CIGAN

Cigan se je bal, da bi njegovega sina vzeli k vojakom, pa ga je odvedel na pokopališče, sam pa je namesto njega šel na nabor. Ko so ga vprašali, kje ima sina, je žalostno odgovoril: "Lepo prosim, gospodje, moj sin je revež; na pokopališču leži."

Dva druga cigana sta s prisego potrdila, da je to res in tako je bil ciganov sin oproščen vojaščine.

VELIK NAVAL NA ŽELEZNICE

Chicago, Ill. — Postajni uradi v tem mestu poročajo, da je letošnji naval na železnice za praznike za 20% višji od lani. Za 20% več voznih listkov je prodanih, kakor lani v tem času.

MODRIJAN IN ČOLNAR

Modrijan se je peljal v čolnu po jezeru. Začel je pogovor s čolnarjem: "Ali poznate aritmetiko?" Čolnar: "Se nikoli nisem slišal te besede."

Modrijan: "Škoda, eno četrtino življenja ste izgubili. Ali pa kaj veste o geometriji?" Čolnar: "Tudi ne."

Modrijan: "Drugo četrtino vašega življenja ste izgubili. Kaj pa z astronomijo se kaj pečate?"

Čolnar: "Kaj pravite? Astrologija? To mi je popolnoma nepoznana veda."

Modrijan: "Silna škoda za vas. Tretja četrtina vašega življenja je izgubljena."

Sedaj se pa zadene čoln ob skalo in oba padeta v vodo. Čolnar se spretno ujame za rob čolna. "Ali znate plavati?" vpraša modrijana. "Ne," odgovrne modrijan.

"Škoda, celo vaše življenje je izgubljeno," pravi čolnar ter varno priplava na suho. Modrijan pa je utonil.

V MESTU KRALJICE IZ SABA

Iz sv. pisma se spominjamo kraljice, ki se je poklonila kralju Salomonu in občudovala njegovo modrost. Njeno mesto so učenjaki dolgo zaman iskali. Šele nedavno se je posrečilo dognati, da se nahajajo v južnoarabski puščavi razvaline ogromnega mesta, ki ga domačini nazivajo Schobua.

Učenjaku Helfritzu se je po izrednih naporih posrečilo, da se je v spremstvu stražnikov prikradel v mesto, čigar razvaline služijo kot domovanje bojaželjnim arabskim beduinom. Zamogel si je ogledati ostanke kraljevske palače in še druge zanimivosti, nato pa so ga domačini pregnali. Slutijo namreč i oni, da morajo biti pod razvalinami pokopane velike dragocenosti nekdanjih vladarjev, zato ljubosumno odganjajo tujce od razpadlega mesta.

ČE MLADENIČ POROČI VDOVO

Vročekrvi Španci imajo navado, da po svoje počastijo novoporočence. Pare, ki so jim povšeči, sprejmejo z vriskanjem in godbo, nepovšečne pare pa z mačjo muziko. Nedavno je v vasi Galizano 22letni mladenič jemal za ženo 45letno vdovo. Da se odkrižata neljubih gostov, sta se hotela poročiti na vse zgodaj zjutraj. Pa vaščani so zastražili cerkev in čim se je par nahajal v cerkvi, so alarmirali vse ter priredili pred cerkvijo buren koncert z lonci, ponvami, kladivi, burkljami in sličnimi instrumenti. Ker se poročenca nista dala motiti, so zažgali pred cerkvenimi vrati veliko grmado in počenjali še druge neumnosti, dokler jih niso orožniki ukrotili in ukinili čudne čestitke.

ZDRAVNIKI KRALJA JURIIJA VI.

Angleži imajo zdravje svojega kralja za stvar splošnega zanimanja angleškega naroda. Tisti ljudje pa, ki jim je zaupano zdravje kralja Jurija, skrbijo z vso vneto za to.

Zdaj sta glavna čuvarja kraljevega zdravja zelo sposobna zdravnik lord Dawson in lord Honder. Lord Dawson je po zunanosti bolj podoben vojaku kakor pa zdravniku. Visok, z malimi brki, rdečimi lici in predirjljimi modrimi očmi. Vsa njegova osebnost uživa popolno zaupanje svojega kralja.

Lloyd George je nekoč rekel o lordu Dawsonu: "To je najboljši zdravnik, kar sem jih kdaj videl. Ze njegova prisotnost zadostuje, pa je bolnik že zdrav." Tudi Winston Churchill se je o njem izrazil zelo zelo laskavo in ga imenoval državnika-zdravnika, ki govori vedno resnico, pa je vendar vedno takten, da je človek, ki zna biti diplomat, a se nikomur ne klanja. Lord Dawson je znamenit zdravnik, ki nikoli ne pogreši diagnoze.

Lord Honder je znan in slaven angleški strokovnjak v boju proti raku. Veliko let je bil zdravniški svetnik Windsorskemu vojvodu. Lord Dawson je prvi zdravnik, katerega je bilo podeljeno plemstvo. Oba zdravnika sta se v svoji mladosti borila z bedo in siromaštvom, še vedno sta na glasu, da nudita svoje bogato zdravniško znanje prav tako siromašnim kakor bogatim.

Kralj Jurij je prijeten bolnik in daje svojim zdravnikom malo dela. Čeprav se da vsakih štirinajst dni pregledati, vendar sam najbolj pazi na svoje zdravje. Njegovo življenje je zelo enostavno. Zelo redko pije alkohol. Kraljica skrbi sama za kraljevo prehrano, da je čim bolj enostavna in zdrava. Kralj vstaja navadno ob sedmih, spat pa hodi ob pol enajstih zvečer. Pred vojno je vsako jutro po zajtrku igral tenis, ali šel na izprehod. Sedaj pa pregleduje vojaške edinice, obiskuje bolnišnice, tovarne orožja in slično. Vse to je zelo naporno in kralj ne bi mogel vzdržati, če ne bi živel enostavno in zdravo življenje.

Michael Trinko in Sinovi
PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS
Pleskarji in popraviljači ometa in sten.
2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovencev priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

BITS OF DENVER NEWS

(Continued from page 3)

lodge for "going to town" as was predicted in the Supreme President's birthday month of November. The boys and girls of good old No. 41 captured top honors and displayed their championship caliber. Nice work!

Mrs. Helen Amman writes from Kansas City that she never fails to read our official organ, especially the Fraternal Voice, in search of seeing names of folks she knows. She thinks that other like herself away from Denver would appreciate reading about the youngsters of yesteryear who took part in the plays, programs, meetings and activities of the juveniles, especially the former juveniles and other fellow members scattered over the world helping smite the Axis.

A timely and beautiful expression was uttered during a huddle in a booth at Slovenian Gardens when a suggestion was made that a lot of people ought to invite a serviceman to be a guest at the New Year's eve dance at the Slovenian Hall to be sponsored by the Slovenian Home, Inc. We second the motion. Call the U.S.O. and bring along a lonesome serviceman.

The Supreme Board will hold an audit and examination of books and records on January 28 and the Annual Meeting on the 29th at the Home Office, 4676 Washington.

Looking as fit as a fiddle, Seabee George R. Putnik, was in Denver on a brief furlough visiting his parents, Mr. in Mrs. Carl Putnik, and calling on many friends. George is stationed at Williamsburg, Va., in the Seabee Battalion construction.

Many friends were pleased to receive a V-Mail Christmas Card from Edward Arko artistically drawn by himself somewhere in Italy.

Mr. Hubert A. Amman spent a few days with his wife's parents, Miroslavichs, while passing through Denver in line of duty inspecting airport control towers through his district. Many old friends were visited, and Phosne says the old town looks grand to him.

Mr. and Mrs. Joseph Pavlakovich were both stricken with the flu. Others reported ill are Mrs. George Miroslavich, Mrs. Elvira Martinec, Mr. Louie Sparar, Martha Birch, Charles Blanchard. Glad to report Mollie Zalar is doing o. k.

The death in Italy of Mr. Nolan, reported elsewhere in this issue, brings another loss of a relative to Mrs. Anthony Jersin. He was her stepbrother. Our sympathy is extended.

An interesting letter was received from Mrs. Steve (Kasinga) Stuka from Victoria, Texas, near Foster Field where her husband is stationed. Her letter carried a lovely description of the surroundings, and Elsie concluded with inquiry about Trail Blazers with regards and holiday greetings to all.

Much sickness, difficulty in obtaining necessary things as well as other reasons due to present conditions somewhat hampered the Christmas Party of the United Comrades on Dec. 19, but it was a nice affair with the true Christmas spirit very evident. Thanks to all.

TWO FINE CHRISTMAS GIFTS WITH A FUTURE

Give a United States War Bond
Give a Membership Certificate in the W. S. A.

Our Members In the Armed Forces

belong to us, and we have stood ready to safeguard them with fraternal protection because they are banded in brotherhood with you and with me in the WSA. They need our help now—Buy War Bonds and Stamps thereby bringing them home to us sooner.

DR. "ZAPADNA ZVEZDA", ŠT. 16 ZSZ

Pueblo, Colo.

Na glavni seji 8. decembra je bil izvoljen sledeči odbor: Preds. John M. Stonič, podpreds. John L. Starr, tajnica Mrs. Frances Raspet, blag. Joseph Blatnik, zapisničarica Josephine Erjavec. Nadzorni odbor: Anton Rupar, Johanna Babich in Frances Vodopich.

Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu o pol osmih zvečer, kakor dosedaj, v Sv. Jožefa dvorani.

Dragi člani in članice, prosim vas, da bi redno plačevali svoje mesečne prispevke, kakor tudi da bi prihajali večkrat na seje. Ako nas je več skupaj, je to večji napredek pri društvu. Kakor vidite, ste zopet izvolili tajnika v "kiklji". Jaz bi bila rajše videla, da bi bil možki, ker možka beseda več zaleže pri društvu.

Bilo bi vse drugače, ko bi vas več prišlo na sejo, da bi si res lahko izvolili dober odbor in pa da bi tudi bilo za vse prav.

Društvo Zapadna Zvezda bo imelo svojo prvo letno veselico 2. januarja v dvorani sv. Jožefa, in prosim vas, dragi člani in članice, kateri bi radi pomagali, naj pride isti večer v dvorano; jaz ne morem prosi vsakega posebej; saj je dolžnost nas vseh, da pomagamo v prid društva. Toraj le pridite gotovo, se ni treba izgovarjati, da niste vedeli; to je samo izgovor.

Bolnikov imamo tudi precej, ker zopet razsaja "flu" in skoraj vsaka hiša je prizadeta.

Mrs. Rose Lesar je še vedno bolana, to je že tri mesece; sedaj se ji zdravje počasi obrača na bolje. Pri našem društvu jo jako pogrešamo, ker ona je vedno dosti pomagala, in upam, da bo še lahko, kadar popolnoma ozdravi.

S sestrskim pozdravom
Mrs. Frances Raspet, taj.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK

in

KIRURG

Urad:

1901 West Cermak Road

1-3 in 7-8 P. M. razun ob sredah

Tel. Canal 4918

CHICAGO

Residenčni tel.: La Grange 3966

MARIN KLARICH & SON
GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe kakor koli obsega. Sprejemamo velika dela kot grajenje večjih poslopij, šol, tovarn, ali kakršnekoli. Ob enem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravila, nje hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.

Nasvete, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.

Čemu plačujete visoke najemnine. Dajte si postaviti lasten dom. Lastno hišo, kar napravimo vam mi za smerno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon

Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu

3050-3052 So. Wallace St.,

Chicago, Illinois

KNEZ SEREBRJANI

— ROMAN —

Rusko — A. K. Tolstoj — Poslovenil — Al. Benkovič

"Da!" je odgovoril Serebrjani, "zahvalimo tega bojarja, ki nam je prišel na pomoč. Le glej, kako seka na desno in levo! Kdo je neki? Zdi se mi, da sem ga nekje že videl."

"Kaj, Nikita Romanič, ali ga nisi spoznal?"

"Ali ga morda ti poznaš?"

"Kaj bi ga ne poznal, Bog ž njim! Mnogo grehov mu bo odpuščenih za današnji dan. Saj ga tudi ti poznaš, Nikita Romanič. Fedka Basmanov je."

"Basmanov? Ta? To, da je on to?"

"On, on sam sebi ni več podoben. Včasih je — saj je človeka sram pomisliti — plesal v ženskem letniku kakor kaka deklica. Sedaj pa se je naveličal tega, kot kaže. Nabral je kmetov in dvorskih ljudi ter napadel Tatarje. Menda se je tudi v njem oglašil ruski duh. In odkod je vzel tako moč, pomisli. Kako pa bi se tudi ne izpremenil tak dan," je nadaljeval Maksim z navdušenjem in oči so se mu iskriale od veselja. "Veruj mi, Nikita Romanič, da sam sebe ne poznam več. Ko sem odšel iz Slobode, se mi je ves čas zdelo, da ne bom več dolgo živel na svetu. Vleklo me je, da bi se pomeril s pogani, ne da bi jih pobijal — za to, sem si mislil, so drugi boljši od mene —, marveč zato, da bi položil glavo na tatarsko sabljo. Sedaj pa ne mislim več na to, sedaj bi rad živel! Ali slišiš, Nikita Romanič, kako žrvolge škranjčki na nebu, kadar veter odnese bojni hrup? Tako veselo žvrgolenje je tudi v mojem srcu! Čutim tako silo in veselje, da bi se mi cel vek zdel kratek. In kaj sem vse premislil od takrat, ko se je zasvetila zarja! Postalo mi je tako jasno, tako razumljivo, koliko dobrega se še da storiti za domovino! Tebe car pomilosti; ni mogoče, da bi te ne pomilostil. Lahko da te bo še vzljudil. Ti pa vzemi mene k sebi; naj s tabo mislim in delam, kakor Adašev s Silvestrom. Vse, vse ti povem, kar imam v mislih, a sedaj z Bogom, Nikita Romanič, čas je iti zopet nazaj; zdi se mi, da so Basmana obkročili. Čeprav je slab človek, vendar ga moramo rešiti!"

Serebrjani je pogledal Maksima skoro z očetoškim pogledom.

"Pazi nase, Maksim," je rekel. "Ne sili brez potrebe v največje klanje. Poglej, saj si že tako ves krvav!"

"To je gotovo sovražnikova kri," je odgovoril Maksim in veselo pogledal na svojo srjaco. Niti praske nisem še dobil; tvoj križ me je obvaroval!"

Ta hip je Tatar, ki je bil skrit v ločju, prilezel na breg, napel lok in izstrelil strelco v Maksima.

Zazvenel je tog tatarski lok, zapela je tetiva, zažvižgala strelca in zadela Maksima v bele prsi, zadela ga je streljica kaljena prav pod srce. Zamajal se je Maksim v sedlu, se ujel za konjsko grivo; ni hotel pasti junaški mladenič, a prišla je zanj ura, ki mu je bila zapisana ob rojstvu, in zvalil se je na sivo zemljo. Noga se mu je ujela v stremenu, da ga je konj odvelkel za seboj po ravnem polju; in Maksim leti, vznemirjen, razpenjajoč bele roke in njegovi kodri pometajo sivo mater zemljo, za njim po polju pa teče krvavi sled.

Serebrjani je pozabil na bitko in Tatarje, ne vidi, kako Basmanov podi pogane, kako Prsten z razbojniki lovi bežeče, — vidi samo, kako konj po polju vleče njegovega pobratima. In skočil je v sedlo Serebrjani, zdiral za konjem, ga zgrabil za uздо, skočil na tla in rešil Maksima iz stremena.

"Maksim! Maksim!" je rekel, pokleknil poleg njega in mu dvignil glavo. "Ali si živ, pobratim moj? Odpri oči, odgovori mi!"

In Maksim je odprl motne oči in iztegnil k njemu roke.

"Z Bogom, pobratim moj! Ni nama bilo dano, da živiva skupaj. Stori sam, kar sva hotela storiti skupaj!"

"Maksim," je rekel Serebrjani in pritisnil ustnice na vroče čelo umirajočega. "Ali mi nimaš ničesar naročiti?"

"Izroči materi moj zadnji pozdrav, reci ji, da sem se je spominjal, ko sem umiral..."

"Izročim ji ga, Maksim, izročim," je odgovoril Serebrjani, komaj zadržujoč solze.

"In križ," je nadaljeval Maksim, "ki ga imam na sebi, oddaj njemu... mojega pa nosi ti v spomin na svojega brata..."

"Brat moj," je rekel Serebrjani, "ali imaš še kaj na duši? Nimaš li kake ljubezni v srcu? Ne sramuj se, Maksim; kdo se ti še smili, razen matere?"

"Smili se mi moja domovina, smili se mi sveta Rusija! Nič manj je nisem ljubil nego mater, druge ljubezni pa nisem poznal!"

Maksim je zaprl oči. Lice mu je gorelo, dihal je hitreje.

Čez nekaj trenutkov je zopet pogledal Serebrjanega.

"Brat," je rekel. "Ko bi se mogel napiti vode, sveže vode!"

Rečica je bila blizu. Knez je vstal, zajel s šlemom vode in jo ponudil Maksimu.

"Sedaj mi je nekako odleglo," je rekel umirajoči. "Dvigni me, pomagaj mi, da se prekrizam."

Knez je dvignil Maksima. Ozrl se je na okrog z ugašajočim pogledom; ugledal je bežeče Tatarje in se nasmehnil.

"Saj sem rekel, Nikita Romanič, da je Bog z nami... Glej, kako so se razkropili!... Toda — črno se mi dela pred očmi. Oh, kako nerad umrjem sedaj..."

Kri mu je bruhnila iz ust. "Gospod, sprejmi mojo dušo!" je izpregovoril Maksim in padel mrtev nazaj.

Pride v Slobodo nedobra vest, zaihti mati Maksimova, da ga ni več, ki bi se po smrti spominjal njene duše in ji zatisnil stare oči. V grenkih solzah ihti: nič ji ne povrne spet njenega otroka!

Pride v Slobodo nedobra vest, z zobmi zaškrilje Maljuta, plane k ujetim Tatarjem, naseka v ječah cele kupe glav in si napoji s krvjo žejno dušo: nič mu ne povrne spet njegovega otroka!

27. Basmanov.

Basmanovi ljudje in razbojniki so obkolili Serebrjanega.

Tatarji so bili popolnoma premagani; mnogo se jih je vdalo, drugi pa so zbežali. Maksimu so izkopali grob in ga častno pokopali. Medtem je ukazal Basmanov na bregu rečice razgrniti svoj perzijski šotor in njegov dvorni hišnik (dvorečki), eden izmed načelnikov oddelka, je naznanil Serebrjanemu, da se mu bojar klanja in ga prosi, naj ne odkloni povabila na vojni obed.

Basmanov je ležal že počesan in z dišavami oškropjen na svilenih blazinah in se ogledoval v zrcalu, katero je pred njim kleče držal mlad konjar. Vnanjost Basmanova je kazala čudno zmes lokavosti, oholosti, raznežene razuzdanosti in brezskrbne predznosti; skozi to zmes pa je gledala neprijaznost, katera ni nikdar zapustila opričnika vpričo pravega bojarja. Domišljeval je si, da ga Serebrjani mora prezirati, je takoj pomislil, kako bi se maščeval nad gostom, ako mu ta tako ali tako pokaže svoje preziranje, čeprav ga bo moral gostoljubno sprejeti.

Ko je Serebrjani vstopil, ga je Basmanov sprejel z nagibom glave, ne da bi se ganil z mesta.

"Ali si ranjen, Fedor Aleksejič?" je vprašal Serebrjani prostodušno.

"Ne, nisem," je rekel Basmanov, smatrajoč te besede za posmeh, in se je odločil, da jih sprejme z nesramnostjo. "Ne, nisem ranjen, samo malo upehan sem, in kakor da bi mi obraz nekoliko zagorel. Kaj misliš, knez," je pristavil, gledaje še vedno v zrcalo in popravljajoč si biserne uhane. "Kaj misliš, ali ogorelost kmalu zgine?"

NOVI RUSKI USPEHI PRED KIJEVEM IN PRI VITEBSKU

(Nadaljevanje s 1. strani)

nije v okolici Cape Gloucester. Na ta način bodo prodirali ob obeh obrežjih proti vzhodu proti Rabaulu. Od tam poročajo tudi o uspehih kitajske armade, da so osvojili v takozvani rižni dolini eno petino ozemlja, ki so ga imeli zasedenega Japonci. Blizu Kavienga so Amerikanci potopili štiri japonske ladje, 3 transporte in en rušilec.

Na italijanski fronti so pričeli Amerikanci z novo ofenzivo, s katero so nadaljevali tekom praznikov. Osvojili so 4000 čevljev visoko goro Sammucro in vzeli Nemcem več pozicij. Angličani in Kanadci pa bijejo krvavi boj za posest mesta Ortona, kjer še vedno dvajajo pou-

lični boji. Nemci se krčevito upirajo. V Italiji je zopet deževje in slabo vreme.

V blag spomin

TRETJE OBLETNICE SMRTI

ljubljenega moča in očeta

LOUIS MAROLD

ki nas je za vedno zapustil 28. decembra 1940.

Truplo, da je Tvoje v zemlji, kjer naj v Bogu mirno spi, duh pa Tvoj živel med nami, bo do konca naših dni.

Žalujoci ostali:

FRANCES MAROLD, soproga in otroci.
Colo. Springs, Colo., decembra 1943.

V blag spomin

PRVE OBLETNICE SMRTI

ljubljenega soproga in očeta

JOSEPH PLEMEL

ki se je za vedno od nas poslovil 28. decembra 1942.

Minulo je leto dni, odkar med nami več Te ni. Tiho spavaš pod gomilo, a Tvoj duh pri nas še živi.

V arcih nosimo ljubeči glas, spomin in pogled Tvoj, dokler nit življenja steče in vsi pridemo za Teboj.

Prvi so njim je šel sin

ANTON PLEMEL

ki je umrl 24. maja 1943, ki tudi žalujemo za njim, upamo pa, da Boga prosita za nas.

Žalujoci ostali:

ANNA PLEMEL, soproga; ANNA PAULSEN, hčerka; MATT PAULSEN, zet; DIANNA, vnukinja; ANDREJ PLEMEL, sin, ki se sedaj nahaja pri vojakih; JOHN, JAKOB, ANTON, MARTIN in FRANK PLEMEL, bratje; KATARINA WALTERS in MARY Sister BENE-DIKTA, urulinka, sestri.
Northome, Minn., v decembru, 1943.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potriega srca naznanjam vsem našim sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je umrla moja preljuba mati

VERONIKA ROJKO

dne 19. decembra 1943, in je bila pokopana iz cerkve Sv. Stefana dne 22. decembra 1943. Pokojna je bila stara 80 let in je bila rojena v Medjimurju, Jugoslavija.

Tem potom se najlepše zahvalim vsem, ki so blago pokojno obiskovali v njeni bolezni in posebno še družini, pri kateri je pokojna stanovala. Dalje najlepša hvala vsem, ki so jo obiskovali, ko je ležala na mrtvačnem odru in molili za pokoj njene duše, ter še posebno zahvala vsem, ki so darovali za sv. maše, vence in cvetlice, ter tem, ki so se udeležili pogreba in jo spremenili na pokopališču. Najlepša hvala tudi pogrebniku Mr. Louis Zefranu, za tako lepo urejen pogreb.

Še enkrat vsem in za vse Bog plačaji.

Ti pa draga mati, počivaj mirno in večna luč naj Ti sveti. Žalujoci hči CECILJA STAINKO, v Porter, Indiana.

Chicago, Ill., decembra 1943.

Pisano polje

J. M. Trunk

Vidim vest, da mislijo neke glave v Berlinu na nekega kardinala, ki naj bi vse prevzel, ko bo Hitler moral v penzijo. Saj veš, da imajo menda tudi v Moskvi nekaj sličnega že pripravljeno, da bi bilo v Berlinu, ko ne bo več, kakor je zdaj. Kardinal naj bi prevzel? Mm? Stvar je politična, v politiki je lahko tudi kak kardinal, zgodovina poroča o več takih političnih kardinalih. Ali je bilo dobro, ali slabo? Preštudiraj, ako te zanima. Neki tudi v katoliškem taboru bodo morda kar vznemirjeni, če bi prišel — kardinal, drugi v istem taboru, ne bodo preveč, ako bi bilo tako, in med temi sem jaz sam! Ti, kakor ti je drago, politika je politika. Zopet se mi vzbujajo spomini. Tragična smrt dr. L. Ehrlicha me je pretresla. Da je moralo do kaj takega priti! Sem ali tja, ker gre za politiko in tu je sodba lahko taka ali taka.

Bilo je nekega dne meseca maja 1. 1919, ko sva šla z dr. Ehrlichom po Avenue de Bologne na sprehod. Interesantno. Vse narode si lahko videl, pa so bile skrbi, kako bo. Vsedeva se v kavarni za časo slabe kave. Pogovor je nanesel tudi na tisto "kardinalsko politično stvar," ako kdo razume. Dr. Ehrlich je ves gorel za tako politiko, jaz sem bil kakor bik, in nisva se strinjala, kakor pač še v marsičem ne, saj je šlo le za politiko. Pa je bil sam tedanji kardinal v Parizu bolj na moji strani. Leta so potekala, dr. Ehrlich je nadaljeval po svojem prepričanju v Ljubljani in prišlo je do tragičnega dogodka, jaz sem ostal bik pri naziranju na pravem, ali je bil dr. Ehrlich na krivem? Well, pri dr. Ehrlichu je že razsodil sam Bog, jaz trepečem kakor vejica ob potoku, pri ljudeh pa je sodba lahko različna, in pred vsem gre pri "kardinalskih politikih" pač le za politiko. Potrpjmo drug z drugim, saj končno vlada svet Bog, in ne pustimo nobenega poleg, in potem vlada svet neumnost ljudi, in pri neumnosti smo vsi prizadeti, ako se vtičujemo poleg. Jutri grem zopet k orlom pogledat, ker oni vladajo z nagonom, mi ljudje moramo pa z razumom, pa je včasih — bikasto.

"Spor med ameriškimi katoliki." Ivan Molek rabi v Prosveti dosti besed, opis bo korekten. Je spor. Za moj namen zadostuje zaključek članka: "Razkol, o katerem govori dr. Mc Mahon, je značilen. Jasno je bilo že pred leti, da mora priti. Ideološki konflikt, ki danes pretresa svet, ni ostal brez efekta tudi za staro in trdno institucijo, kakršna je katoliška cerkev." Tako sodi Molek. Kaj praviš ti, sitni in stari fajmošter? Spor je, priznam, vem, ga poznam, ampak dokler dr. Mc Mahon in še drugi ostanejo trdno pri katoliški ideologiji, konflikt ni ideološki, pač pa je politični, da sem kratek, in tak konflikt je bil že, ko katoliška cerkev še ustanovljena ni bila. Boš videli. "Ideološki konflikt pretresa svet," to je dejstvo, pa je ta konflikt tudi "star", v raju se je pričel, ni nič modernega, nič "ruskega," ni komunistična roba. Dokler dr. Mc Mahon in še drugi ostanejo pri katoliški ideologiji, katoliških načelih, ostanejo katoliki, in naj se radi političnega naziranja med seboj pokoljejo, kar bi ne bilo lepo, pa bi ne bil "ideološki konflikt". Ako bi pa dr.

McMahon zapustil katoliška načela, ideje, in bi se začel boriti za druge, katoliškim nasprotno, recimo, materialistične, idejno socialistične ideje, potem bi postal konflikt "ideološki". Dozdaj spor med ameriškimi katoliki ni ideološki, spor je le radi političnega izražanja, udejstvovanja, in ta spor je iste starosti, kakršne so načela, prav rajskega izvora je.

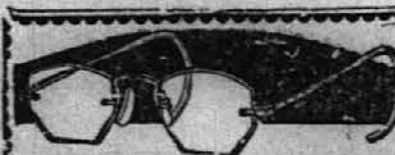
Stara so že načela in star je spor. Sam Kristus je imel — sit venia verbo, po človeško le morem povedati — svoje križe. "Na Mojzesovih stolih sedijo (načela, ideje), poslušajte jih, na njih dela (politiko, udejstvovanje načel) pa ne glejte." Isto pri Judih, isto pri poznejših in zdaj modernih katolikih, ako kdo pravilno u-mre, in pravilno je treba umeti, če se kdo hoče vsajati v spore. Še nekaj prav za nas in med nami.

Louis Adamič poudari: "I am not anti-catholic, but I am anti-clerical." Vsaj jaz razumem, da L. Adamič priznava katoliška načela, ideje, ampak manj in nič zadovoljen pa ni s katoliško politiko. Ne bo pljunil na duhovnika (klerika) ali klerikalca, le o politiki sodi, da je politika duhovnikov, in sploh klerikalcev, pogostoma zavožena. Ako meni s tem, da bi se kak duhovnik sploh ne smel baviti s politiko, gre predalet, pa ne sodi tako, saj pohvalno omenja politiko rajnega dr. Kreka.

Katoliška cerkev ni le "stara in trdna institucija," glede načel je tako trdna, da je noben konflikt ne more podreti, ker načela so večna, neizpremenljiva. Pri "katoliški" politiki pa je spor mogoč, ker ta je lahko O. K., lahko pa tudi manj O. K., in tega naziranja sem tudi jaz, ti pa lahko radi mene prisegaš na vsako "katoliško" politiko, in se ti ni treba mene držati, ker jaz sem bolj za jelene in orle, neki mi pišejo, da še za krave nisem.

Piši malo bolje o Rusiji, pogodnjajo pri sosedih. Prm... jaz sem demokrat in bil demokrat, ko še ni bilo demokratov, in v Rusiji je totalitarizem, in pišem, kakor pravi sam Roosevelt, vso pomoč Rusiji, da pohrusta in pomaga pohrustati Hitlerja, drugače pa Rusiji figo. Well, to bi bilo pisano, kakor je v Ameriki, ni pa o Rusiji, in dobro ravno ni, ker je figa poleg. Nihče ne omenja demokracije, ker je res ni, pa je pridruženja za demokracijo. Viš, kako je in bo še do konca dni.

"Neprestano poudarjate Rusijo in zopet Rusijo..." ribajo tudi meni pod nos. Ali je Rusija komunizem, ali komunizem Rusija? Major de Seversky pravi: v petih letih bo pri nas šele pripravljeno, in če Rusija odneha ali bo morala odnehati, je vprašanje, če bi šlo v deset letih. Pa trdijo, da moralno razpoloženje silno vpliva, pomaga ali pa tlači. Viš, kako je in bo še do konca dni tudi pri nas.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Cral 6523
Uradne ure: vsak dan od 9
zjutraj do 8:30 zvečer.

OGLASI V "AM. SLOVENCU"
IMAJO VEDNO USPEHI!